ANUL II. — No. 319

Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării No. 23364/938

6 pagini 3 Lei

Joi 24 Martie 1938

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTĂ ŞI DOCTRINĂ ROMÂNEASCĂ

Redactor-şef MIHAIL POLIHRONIADE

Directori: DRAGOŞ PROTOPOPESCU, GRIGORE MANOILESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia, Redacţia . . . 4.84.34; Administraţia . . . . . 4.85.82; Tipografia 4.77.56

Cont C.E.C. Nr. 1256

ABONAMENTE:

Comune urbane: 1 an Lei 700; 6 luni » 350; 3 luni » 175

Comune rurale: 1 an Lei 500; 6 luni » 250; 3 luni » 125

Primăvara tragică
sau birul de sânge al poeţilor

S'ar putea crede că ar fi fost mai nimerit ca rândurile de faţă să apară în pagina noastră literară.

Le-am vrut, însă, dinadins, în aceste coloane înaintaşe. Le-am vrut aici, sub prima privire a cititorului, frapante, dureroase, ţipătoare, — ostile chiar... Fiindcă sunt rânduri scrise cu sângele acelor ingenui contrabandişti de curcubee: poeţii. Rânduri, care apar în primăvara rănită de tusea roşie a atâtor scriitori tineri... Nu, nu sunt fraze romantice, nici acrobaţii stilistice prin care aş intenţiona să creez un divertisment gazetăresc. Sunt realităţi vii, sfâşietor de dureroase la pipăit. Le scriu, cu umerii încovoiaţi de tristeţte, cu degetele tremurând.

Şi azi, după atâţia ani de la agonia tragică a unui Traian Demetrescu, a unui Panait Cerna sau a unui Ştefan Petică, soarta scriitorilor tineri a rămas neschimbată.

Uite, vin primăverile, încărcate de freamăt, de nelinişti, de fâlfâiri, de zări, vin ca să ceară, nemiloase, birul de sânge al poeţilor. Câte nădejdi noui, câte orizonturi largi aduce primăvara, pentru alţii!

Pentru vagabonzii cometelor, primăvara este însă adânc dramatică.

Am spus: nimic nu s'a schimbat, în viaţa poetului, de la plămânii sfâşiaţi ai lui Iosif, Cerna, Gârleanu, Petică, şi până azi.

Se vor fi perindat guverne, se vor fi vânturat tot felul de promisiuni şi formule, vor fi defilat serii întregi de «sprijinitori» ai scrisului de instituţii şi societăţi. Se va fi primenit chiar şi «mentalitatea» cu care fuseseră priviţi, cândva, mânuitorii condeiului: lavalieră boemă, pălărie cu boruri enorme şi ghete scâlciate de veritabil pierdevară... Da, da, multe se vor fi schimbat, în ţara noastră. Au rămas, totuşi, consecvente, neclintite în duritatea lor, două lucruri: mizeria materială a literaturii şi primăvara ostilă pieptului măcinat al poetului.

Primăvara tragică...

In mai puţin de cinci ani, şi-au dat birul lor de sânge Nicolae Milcu, suavul cântăreţ al grădinilor de sidef, N. Cantonieru, Bogdan Amaru, Al. Sahia, Alexandru Călinescu...

Generaţia mea a contribuit din plin pentru gloria albastră a primăverii ori pentru aceia de purpură, a toamnei. A contribuit cu sânge sculpat din spărturile pieptului.

Şi-şi dă tributul, în continuare...

Pe trotuarele bucureştene, o nouă primăvară şi-a scos reprezentantele cele mai demne: femeile frumoase.

Inalte albăstrimi fosforescente se boltesc peste blochausurile capitalei, iar Cişmigiul cască, leneş, la soare. La periferie (străzi îmbibate de praf şi duhoare de abator), doi scriitori din generaţia mea îşi scuipă plămânii. Şi cu ei deodată luminile interioare. Aduc ofrande roşii, Primăverii.

Primul este un tânăr nuvelist şi eseist, pe care l-am vizitat, Duminecă, în fundătura lui de mahala, ducându-i şi un mic dar din partea S. S. R-ului. Celălalt, un poet de-o mare fineţe în viaţă şi în versuri, ca un chopin al poeziei, căruia i s'a luat de la gură — culmea! în timpul regimului scriitorului Goga — şi ultima bucată de pâine...

Amândoi zac pe paturile lor de lâncezeală, cu obraji albi de arhangheli livizi, cu tâmple dogorind de febra cometelor visate. Şi, mai ales, zac în cumplită, disperantă sărăcie. O sărăcie nobilă, însă, ca un blazon.

In acelaş timp, în Ardeal, un alt poet tânăr — încurajat, vara trecută, printr'un premiu scriitoricesc — plăteşte, la fel, impozitul pieptului său, pentru luxul îndrăsneţ de-a dulgheri stihuri frumoase.

Cruda, tragica, neîngăduitoarea primăvară le cere, la tus-trei, jertfa sanguină. Care din ei îşi va da, mai curând, contribuţia cea mare?

Nu ştiu. Dar ştiu că ursita poetului tânăr e mai amară decât o frunză de cucută...

Mor scriitorii tinerei generaţii româneşti şi 'n piepturile lor se stinge un soare, apune a catapeteasmă. In afară de slabele ajutoare ale Soc. Scriitorilor Români, nimeni nu-i ajută.

In schimb, pipergalii literaturii se ospătează, copios, din talgerele de argint ale vieţii.

Imi amintesc că iudeul Camil Baltazar, speculând O PRETINSA boală de piept, — a şantajat, ani de zile, şi S. S. R-eul şi Fundaţiile şi Căminul de odihnă din Buşteni. Boala lui imaginată a fost, astfel, permanent, un prilej de grase gheşefturi. E-heu, aşa dar în cinstea jidovimii cu literatură sperţară!

Eheu, în cinstea pipergalilor versificatori!

Şi o lacrimă, doar o biată lacrimă, pe tributul de sânge al poeţilor români ucişi de primăvară...

RADU GYR

Cârciumi sau cafenele

Se sbate în ţara noastră, încă de multă vreme o problemă care pentru oficialitate, pare de nerezolvat tru oficialitate, pare de nerezolvat. Acea a cârciumilor dela sate.

Drept este că nu poate fi uşor scos din năravul oamenilor obiceiul de a merge sărbătoarea la cârciumă, pentru a se întâlni cu ceilalţi consăteni şi pentru a îneca amarul, cu ţuică sau vin. Este prea adânc înrădăcinat acest obiceiu în mai toate satele noastre, pentru a putea fi remediat cu o simplă măsură administrativă.

Dar din mersul la cârciumă au început să bântuie satele noastre, mulţimea de boli sociale, cari degenerează naţia. Sifilisul, alcoolismul, bolile lumeşti şi alte maladii rod până în adâncimi întreg acest mândru neam românesc.

Dacă însă autorităţile noastre, din motive pe cari nu vrem să le discutăm, nu au putut să ia măsuri salvatoare, în Cadrilater, acolo unde aromânii au colonizat ţinuturi vechi româneşti şi unde s'au pus bazele unei noui vieţi, a fost înlăturată plaga cârciumilor săteşti.

Intr'adevăr satele din sudul Dobrogei, nu cunosc cârciumile. In locul lor, există însă cafenele. ***Cu doi lei se bea o cafea neagră, destul de bună, excluzându-se astfel alcoolul din viaţa satului românesc*** *şi cu el toate nenorocirile cari îi urmează.*

In loc de cârciumi este mai bine să avem în satele noastre cafenele, rezolvându-se astfel şi nevoia de adunare şi sfat a românului.

Cârciumi sau cafenele la sate este o problemă care ar putea fi luată în cercetare de autorităţile noastre.

Dumitru Gherasi

Hotarele României

Ţara voevodală a Maramureşului

de NICOLAE V. ILIEŞIU

In ţinutul ţăranilor nobili. Populaţia Maramureşului
— Pericolul invaziei evreeşti —

Graniţa maramureşană prezintă o serie de caracteristici de multe ori foarte interesante: atât hotarul natural care este Tisa cât şi movilele care marchează linia convenţională a frontierei, trec când prin mijlocul unui sat românesc, când pe la mijlocul unui pod, când pe o porţiune de drum, când pe creştet de munte, când peste livezile cu pomi sau peste holdele şi porumbiştile sătenilor.

In multe sate româneşti, ţăranii îşi au pământul în Cehoslovacia şi invers, românii cari sunt astăzi cetăţeni cehoslovaci au pământ la noi în România. Pentru a-şi gospodări aceste averi tăiate de frontieră, au nevoie de bilete de trecere pentru munca câmpului: Dimineaţa «trec» graniţa şi la prânz ori seara se întorc din «străinătate». Bineînţeles, aceste «treceri» se fac prin anumite locuri fixate de comun acord de autorităţile celor două state, care veghiază şi controlează ca nu cumva să se folosească aceste bilete acordate numai «pentru munca câmpului» şi pentru acoperirea contrabandiştilor organizaţi temeinic în această regiune.

Maramureşul e plin de ovrei. Sighetul Marmaţiei e un oraş în mâinile lor. Vişeul şi Borşa la fel.

De dimineaţă până seara se plimbă în grupuri, se consfătuiesc, pun «ţara la cale», şi aranjează contrabandele.

Iată un grup de habotnici perciunaţi discutând ultimele evenimente, în faţa unei cafenele din Sighet.

O GRANIŢA CURIOASA ŞI CAPRICIOASA

Una dintre «curiozităţile» graniţei maramureşene o constituie Tisa, care formează hotarul de nord al ţării noastre, începând dela gura Vişăului şi până în jos de comuna Teceu. Dar cursul Tisei nu rămâne fix; adeseori se schimbă. Primăvara când se topesc zăpezile, Tisa spumegă, creşte, se rostogoleşte năvalnic, croindu-şi de multe ori un alt curs, mâncând fie în dauna malului românesc, fie în dauna celui cehoslovac.

O comisie mixtă româno-cehoslovacă se întruneşte din timp în timp pentru a se pronunţa asupra schimbărilor survenite în urma capriciosului curs al Tisei. Frontiera nu este deci o linie fixă, întrucât membrii comisiunei mixte hotărăsc noua linie a hotarului după fiecare schimbare mai importantă a cursului Tisei.

In studiul d-lor dr. I. Dermer şi ing. I. Marin «Maramureşul românesc», găsim următoarea judicioasă constatare, privind caracteristica graniţei maramureşene:

«Prin tratatele de pace, Tisa a fost stabilită ca hotar al ţării. Ne-au rămas dincolo de Tisa o mulţime de fraţi, de acelaş neam şi sânge.

Prin fixarea această arbitrară a hotarului s'a mai întâmplat că sate întregi să fie tăiate în două, cum e cazul cu satele Bocicoiul-Mare şi Lunca».

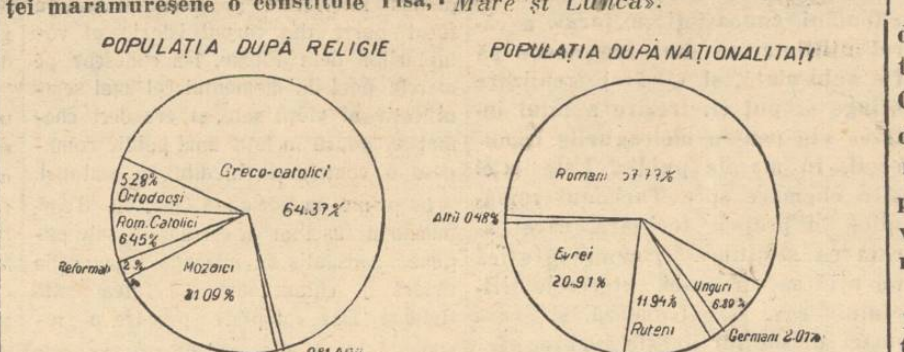

Populaţia Maramureşului după statisticele «oficiale»

«Comuna Lunca fiind aşezată între munte şi Tisa a rămas fără nici un drum de legătură cu comunele învecinate Bociocoiul şi Valea-Vişăului. Numai pe jos, dealungul căii ferate, locuitorii acestei comune pot comunica cu restul ţinutului».

«Şoseaua ce duce din Sighet, dealungul Tisei şi a Vişăului spre Borşa, e întreruptă prin acest hotar la Bociocoiul-Mare, trecând pe malul cehoslovac al fluviului, pentru a reintra în ţară numai la Valea-Vişăului».

«Cel mai mare neajuns însă, ce ni s'a făcut, este că prin aceastâ trasare a hotarului munţii acoperiţi de păduri şi păşuni, care au format proprietatea satelor noastre şi sursa lor principală de traiu, au rămas dincolo».

«Locuitorii comunelor de la frontieră lipsiţi de averea lor, au fost aduşi azi la sapă de lemn. Tot aşa, sau poate şi mai tristă, e situaţia în Munţii Maramureşului unde păşunele cele mai bogate au rămas tot Cehilor».

MARAMUREŞUL E IZOLAT

Cine vizitează Maramureşul e izbit de un fapt care nu mai poate fi calificat simplă «curiozitate» de graniţă: n'avem încă o legătură directă de cale ferată cu Maramureşul. Dacă vrei să ajungi la Sighet ori în Valea Vişăului, eşti obligat să treci prin «străinătate», prin Cehoslovacia sau Polonia.

Dela punctul de frontieră Halmei din judeţul Satu-Mare, linia ferată trece pe pământ cehoslovac până la Câmpulung pe Tisa, de unde intră din nou în România, pe pământ maramureşan. Pe o distanţă de aproape 80 km., linia trece prin Cehoslovacia, atingând punctele: Kralova nord Tisou, Chust şi Teresva.

Dacă vrei să intri în Maramureş pe Valea Vişăului, trenul te va purta — venind dela Cernăuţi — prin Polonia — Cehoslovacia, pe parcursul Orăşeni şi Valea Vişăului; cale de 255 km.

Din punct de vedere al comunicaţiei feroviere, Maramureşul este deci complect izolat de restul ţării. Se încearcă acum — ce e drept — să fie legat de circuitul liniilor ferate principale, prin linia care se construieşte între Salva (Năsăud) şi Vişău.

IN ŢINUTUL ŢARANILOR NOBILI

Documentele privitoare la existenţa românilor în Maramureş datează încă din secolul al XIII-lea, locuitorii acestor ţinuturi fiind apreciaţi ca neîntrecuţi războinici. Pentru vitejia lor, regii unguri i-a răsplătit acordându-le privilegii.

«Dela 1345 încoace, comunele româneşti se dădeau ca donaţiune unor domni nobili ai căror urmaşi trăiesc încă şi azi. Două treimi dintre locuitorii Maramureşului sunt de origină nobilă. Diplomele, ce le-au primit cu ocaziunea luptelor... sunt păstrate cu mare sfinţenie de către proprietarii lor». (I. Dermer: «Maramureşul românesc»).

Printr'o diplomă dată în 1364, după 11 ani dela descălecarea lui Dragoş Vodă în Moldova, regina Elisabetha a Ungariei, a dat drept românilor din judeţul Bereg (astăzi în Podkarpatska-Rus) «să-şi aleagă voevod, cum au alţi români în Maramureş şi în alte părţi ale ţării»...

Cronicarii noştri povestesc întemeierea Moldovei în legătură cu descălecarea lui Dragoş din ţinutul Maramureşului. Miron Costin, în poema polonă despre descălecat, aminteşte că voevodul Dragoş, fiul lui Bogdan «a plecat din satul Cuha (astăzi Cuhea) din Maramureş.

Voevozii Balc şi Drag, au întemeiat în anul 1391, mânăstirea Peri, a cărei egumeni au avut drepturi episcopale pentru Maramureş. Zidurile acestei mânăstiri au fost distruse pe vremea lui Rakoczy al II-lea, când familiile nobililor maramureşeni au perit în luptele pentru neatârnarea Ardealului.

In decursul secolelor, românii Maramureşeni au avut multe de suferit dela stăpânitori străini. Pământul lor a fost invadat de năvălitori. Au rezistat însă dealungul veacurilor: Nici rutenii, nici ungurii, nici tătarii, nici turcii n'au putut să-i desnaţionalizeze Ei au rămas români chiar şi atunci când sub influenţa principilor şi regilor catolici au trecut

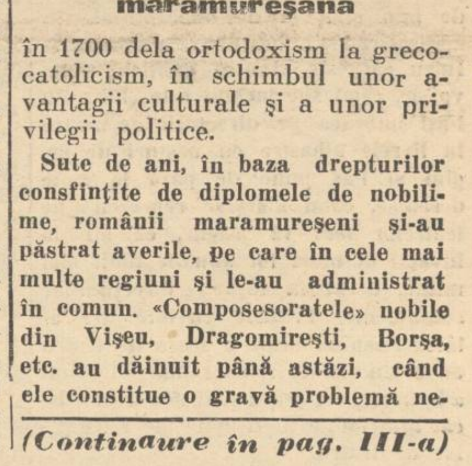

Intr'un sat de graniţă maramureşană

în 1700 dela ortodoxism la greco-catolicism, în schimbul unor avantagii culturale şi a unor privilegii politice.

Sute de ani, în baza drepturilor consfinţite de diplomele de nobilime, românii maramureşeni şi-au păstrat averile, pe care în cele mai multe regiuni şi le-au administrat în comun. «Composesoratele» nobile din Vişeu, Dragomireşti, Borşa, etc. au dăinuit până astăzi, când ele constitue o gravă problemă ne-

(Continuare în pag. III-a)

Românul maramureşan a ieşit cu plugul la arat

Istoric şi anecdotă...

Dela primăvara aceia memorabilă, când s'au sculat ţăranii noştrii să ceară pământ, au trecut mai bine de trei decenii. Răsfoesc câteodată colecţii vechi din revistele vremii şi citesc ici şi colo scene care-ţi înghiaţă sufletul de groază. Dacă nu ţi-ai da seama dè toate imponderabilele câte zac în sufletul omenesc, n'ai putea să-ţi explici schimbarea care s'a făcut atunci în firea de obiceiu blajină şi răbdătoare a neamului nostru. S'a jefuit, s'a incendiat, s'a omorît şi s'a violat cu sete şi cu dor de răsbunare! A fost poate cea mai grozavă deslănţuire de forţe tehnice, din câte-a cunoscut istoria noastră. Dar nici represiunea n'a fost mai prejos! Cu toate ordinile, cu toate îndemnurile la calm şi la moderaţiune care-au pornit din cele mai înalte locuri de conducere! Trebue să recunoaştem astăzi că era greu să se ţină seama de toate aceste sfaturi în împrejurările speciale de atunci. Fenomenul acesta dealtfel, e propriu tuturor mişcărilor de masse pe care le-a înregistrat istoria. Amintiţi-vă de faimoasa «jaquerie» isbucnită în Franţa în anul 1358 şi 'n care nobilimea franceză se răsbună prin cele mai crude mijloace contra ţărănimii. Apoi mişcările din imensa Rusie, conduse de personagii care-au devenit legendare. Niciodată nu se îngrămădeşte mai multă ură şi mai multă dorinţă de răsbunare şi nu se crispează atâţia pumni pe arme improvizate, ca în asemenea momente de maximă şi supremă tensiune soicală... E greu de presupus tă toată omenirea acea care formează la un moment dat massele de răsvrătiţi, să ştie «pentru ce anume» omoară şi dau foc. Ţărănimea dela 1907 a vrut pământ. Aşa este! Dar au fost şi ţărani care n'au ştiut pentru ce anume ard conacele şi pătulele boerului, care în unele cazuri era om de omenie, trăia în mijlocul lor, le cunoştea şi le alina suferinţele. Se povestesc în privinţa aceasta, o mulţime de anecdote care nu sunt mai puţin interesante, prin faptul că ele împrumută suflet şi viaţă istoriei. Mărturisesc că eu personal, citesc cu mai mult interes pe G. Lenotre, care, a scris o admirabilă istorie anecdotică pe marginea revoluţiei franceze, acea fermecătoare şi savuroasă colecţie de moravuri şi vieţi autentice intitulată «La petite histoire», decât orice alte documentate şi savante volume. Şi slavă Domnului s'au scris atâtea!.. Printre altele scene care-au însângerat revoluţia din Martie 1907, sunt şi altele care pun într'o lumină cu totul nouă mentalitatea acelor răsvrătiţi pentru dreptate. Să povestim pe scurt una. In judeţul Olt, a fost atacat de ţărani moşierul Take Cazan, care până atunci trăise în bună înţelegere cu oamenii depe moşia lui. Boerul în loc să se ascundă cum au făcut atâţia alţii în aceiaşi situaţie, a eşit în cerdacul bătrânului conac şi-a amintit ţăranilor de tot binele de care s'au bucurat din partea sa şi până la urmă sufletele oamenilor care veniseră să prade, s'au deschis şi s'au luminat gata să plece la treburile lor, nedumiriţi totuşi!

Din încurcătură zice că i-ar fi scos un ţăran mai deştept, care-a eşit din mijlocul lor şi le-a grăit cam aşa: «Bine, bine, dar cum rămâne cu moşia, că acu doară e «rivoluţie»?.. Boerul n'a avut încotro şi a consimţit de bună voe să le lase moşia.

S'a făcut chiar act în regulă, semnat în faţa lor, după ce boerul şiret a avut grijă să pună ca dată anul următor 1908 — cu condiţia însă, ca să fie apărat de străinii care l-ar ataca. Ţăranii au dat să plece satisfăcuţi, însă tocmai atunci un altul a obiectat iarăşi «Cum rămâne cu rivoluţia dacă lasă casa boerului nevătămată?» Recunoscând că observaţia e justă, ceilalţi au rugat pe boer să-i lase să strice ceva. Boerul n'a avut încotro şi oamenii, după ce şi-au scos pălăriile din cap, au intrat cu mult respect în casa boerului şi-au spart o oglindă. «Astfel a fost satisfăcută rivuluţia» ne spune C. Anghel, fost prefect de Olt şi Prahova — care povesteşte scena aceasta în «Flacăra» din 28 Aprilie 1912... Tot aşa va fi înţeles şi ţărănimea franceză marea revoluţie dela 1789!..

In tot cazul anecdota, scena de mai sus, este menită să arunce asupra evenimentelor întâmplate atunci, o lumină mult mai edificatoare decât toate documentele oficiale, reci şi lipsite de omenesc.

Em. Voinescu

Marşul Naţionalismului Spaniol

Frontul de Nord — Centura dela Bilbao

XII

Pe frontul de Nord,

Centura dela Bilbao a fost organizată în iarna lui 1936, în aşa fel de minierii basci, încît îşi creiase un fel de legendă că este inexpugnabilă Totuş cei 70 km. de front ai acestor fortificaţii nu erau bine organizate de liniile interioare, tranşeele fiind întinse pe un fir unic, fiind astfel uşor penetrabile de un efort bine diriguit.

Operaţiile în acest sector au fost preparate de Franco cu multă grijă, principial scontîndu-se atacul instantaneu şi cu maximum de intensitate. Problema era — punctul de atac. S'a recurs la o manevră care a pus în dificultate linia Eibar — Marguina cea mai bine organizată în sistemul de apărare al lui Bilbao, apoi s'a organizat o massare de trupe, simultană, în două regiuni, Orduna şi Vergara Deva, spre a deruta inamicul în privinţa direcţiei principale ofensive.

La sfîrşitul lui Martie, brigăzile Navareze au spart frontul între Arrechvaleta şi Villareal, angajîndu-se în răsturnarea liniilor exterioare de apărare.

La sfîrşitul lui Aprilie cade şi Guernica. „Săgeţile negre" se disting cu prisosinţă alături de Navarezi şi brigada legionarilor italieni. Din proprie iniţiativă, „Săgeţile Negre", (brigadă combinată de spanioli şi italieni) ocupă Bermeo, dar pierd contactul cu restul trupelor naţionaliste, fapt de care profită comuniştii care le înconjoară cu 5 batalioane, însă rezistenţa „Săgeţilor Negre" este vie, aprigă, cu cele 6 companii care apără Bermeo, pînă vine grosul brigăzii şi svîrle batalioanele basce.

La sfîrşitul lui Mai naţionaliştii împinseseră frontul dela Lemona pînă la mare, ceiace însemna că frontul armatei de nord naţionaliste a fost înaintat pînă la 3 şi 6 km. de faimoasa „centură". In acest punct, al ofensivei, operaţiile au sistat pentru a pregăti faza următoare în care urma a se da **asaltul centurii.** Abia acum execuţia trebuia să fie ascuţită ca o lamă de stilet — căci, centura străpunsă, Bilbao devenia o chestiune de marş. Liniile exterioare de apărare căzuseră şi uzaseră pe basci.

La 10 Iunie, atacul îşi începe spre masivul Larrabezua, un unghiu drept pe bisectoarea căruia urma să-şi angajeze brigăzile navareze, tragerile de pregătire.

La 13 Iunie trupele debuşează la atac, după ce reţeaua de cuiburi de mitraliere a fost bătută cumplit de artileria naţionalistă, cucerind tranşee cu tranşee.

Bilbao îşi ştrînge centura pînă la sufocare, căci armata de nord a ajuns pe înălţimile care descopereau oraşul atît de bine păzit. Bascii se retrag spre Santander.

Bilbao cade la 19 Iunie, după ce a fost distrus pe dinăuntru de miliţienii în derută.

Armata de Nord cuceria astfel bogăţiile subsolului basc şi deschidea drumul la mare. Dar n'au putut prinde, deşi au încercat o învăluire a oraşului, trupele care îl apărau. In schimb, la Santander, victoria va fi completă, unde manevra executată într'un chip fulgerător, le-a dat naţionaliştilor şi un stok impresionant de 50.000 prizonieri.

Ion Băleanu

BUNA VESTIRE literară, plastică, teatrală

ROMULUS LADEA — *Ţăran din Banat*

Critica Criticei Dramatice

Decăderea artei noastre dramatică s'ar datora, după spusa mai ales a celor din teatru, publicului nostru. O scuză, şoptită adesea în jurul unui spectacol de teatru prost sau în jurul unui „mare succes", a ajuns banală: „Asta cere publicul"! Fireşte publicul este un element esenţial al teatrului, deseori mai cu insemnătate decât celelalte două elemente esenţiale: cuvântul şi actorul; totuşi, poate fi făcut vinovat acest element atât de pasiv? Şi oare suntem îndreptăţiţi, să avem mereu păreri rele despre mulţimile noastre, când sunt atâţia oameni de bun simţ şi de onorabilitate în această massă într'una calomniată? Intru cât este vinovat publicul binevoitor, când spectacolul este slab? Eu l-aşi îmbrăca pe directorii de teatre în livrele albastre cu nasturi de argint şi l-aş pune de pază la uşile deschise, când sfârşesc reprezentaţiile teatrelor lor; vă asigur, că au de învăţat în noua lor situaţie mult mai multe, decât în lojile direcţiunilor somnolente. Primele cuvinte ale atâtor anonimi după o seară de teatru au o sinceritate remarcabilă; ele sunt adevărate, cel puţin mai adevărate decât minciunile neruşinate ale reclamelor de teatru.

Cred că Teatrul Român a pierdut şi pierde încă mulţi spectatori, înşelaţi de reclama falsă sau de viclenia vreunui scrib, fals cronicar dramatic. Să luăm în considerare funcţiunea de căpetenie a spectatorului, numit cronicar dramatic. Recunoscând delicata situaţie în care îl pune mediul nostru, făcând din el un veşnic nemulţumit, recunoscând meşteşugita viclenie la care e silit să recurgă pentru a împăca capra cu teatrul, vedem mai ales în cronica dramatică românească echilibristica absurdă, cu totul neînţeleasă de cititorul tuturor criticelor scrise în jurul unui spectacol, echilibristică ce are gama completă a tuturor atitudinilor posibile în faţa unei singure opere de artă. Citind o serie de critice la acelaş spectacol vom afla la vreunul entuziasm, la celălalt plictiseală, la un altul înjurătura cea mai aleasă şi la un altul o desăvârşită mulţumire şi recomandare.

Dacă spectatorul ideal, botezat în înfricoşătoarea funcţiune de cronicar, şi-ar pune mintea cu idealul obiectiv, şi-ar răsuci de-a-binelea minţile. Intr'un mediu ingrat individul ajunge grabnic un exaltat în admiraţii, un ursuz cu furii susţinute, un maniac uscat, rău şi acru sau în cel mai bun caz un îngeraş nevinovat sărutând mâini de coconet la toate premierele. Pentru a scăpa de vreun naufragiu asemănător, nu e decât o singură salvare: cronicarul să-şi aducă aminte, că în zăpăceala unei reprezentanţii teatrale, el este singurul om având de respectat NORMELE; el este deci singurul om normal într'o casă de nebuni.

La noi pentru o bucată de vreme sunt nenumăraţi cronicari dramatici de bună credinţă şi oameni cu bun simţ, cu vremea se strică ceva la căruţă. Am asistat la ciudate cariere de oameni normali în ultimii douăzeci de ani de teatru bucureştean. Curios, acelaş lucru se întâmplă şi aiurea! Aceşti băeţi buni ajung repede directori de teatre, se însoară cu actriţe sau sfârşesc într'o diurnă de comitet teatral. Toate părerile lor din acel moment se schimbă, sunt de nerecunoscut; abia îşi amintesc de idealurile lor, în fapt nu sunt decât înşelători de opinie publică.

Expresiile lor au o anumită obiectivitate, de pildă: „în notă", „foarte natural", „firesc şi degajat", „cochetă şi destinsă", „compoziţie inteligentă", „un spectacol de mare artă", „un spectacol de mare ţinută" etc., etc. Astfel anarhia a început cu regularitate, cu plictiseală, cu desgust, totul e normal să fie aşa. Teatrul Românesc rămâne cum a mai fost, şi cronicarul nu este nervos, nu este supus intervenţiilor fostului camarad actualmente director de teatru, nu este decât un băiat bun, viitor director de teatru.

Cum rămâne cu elementul esenţial de teatru, publicul? Cum rămâne cu funcţiunea de control a normelor, cu cerinţele ideale ale publicului? Să fim serioşi, asta e treaba directorilor de teatre!

Abdicarea criticei dela cuvântul ei aduce o stare gravă în complexul: cuvânt, actor, public. In asemenea împrejurări sfătuim directorii de teatre, să se servească de livrele albastre cu nasturi de argint; ei vor sta astfel nevăzuţi pela uşile teatrelor lor şi vor trage cu urechea; pentru ei este singurul mijloc de control şi o zilnică învăţătură de minte.

Haig Acterian

CUIBURI DE LUMINĂ

CHIPUL de ţăran bănăţean de alături este cioplit de dalta inspirată a sculptorului Romulus Ladea.

Un nume care — în afară de câteva articole scrise de prieteni — nu s'a bucurat de prea multă publicitate.

Romulus Ladea e tipul bănăţeanului mândru care n'a urcat scările niciunei redacţii şi nu s'a rugat de nimeni. Munceşe, tăcut şi îndrăgostit de uneltele artistului, în condiţii se pare destul de vitrege, la Timişoara.

Sculptează mult şi nu multe. Nu se anină de subiecte româneşti ci dăltueste rumâneşte.

E un artist pornit din brazdă şi a rămas acolo pentru a-i prinde întreg ritmul de viaţă închis în forme masive, rumâneşti.

Chipurile lui Romulus Ladea — toate — au această expresie de forţă şi sănătate ţărănească

Dinamica liniei dure şi abrupte dă viaţă unui clocot de energie care nu poate fi captată în forme de import.

Ladea a adus în sculptură expresia autentică de rumânism, fără s'alunece în tendenţionism sau manierism dăunător valorii artistice pure.

«Horia» lui Ladea, realizat din aspre tăieturi în lemn exprimă toată dârzenia valahă miruită de o seninăate perfectă.

«Iovan Iorgovan» — omorâtorul balaurului dela Herculane — e prezentat uriaş, ca un Făt-frumos din legendă.

Dealtfel Romulus Ladea e slujitorul unei linii mari, de bărbăţie şi imperialism.

E singurul sculptor, cred, care ne-a dat un Eminescu inspirat şi plin de sănătate, pentrucă nu l-a scos din tradiţia unei anumite cafenele care-l cere neapărat întunecat şi «pesimist».

Dar despre Romului Ladea vom mai vorbi, deoarece chipurile masive ale sculptorului bănăţean nu pot fi tălmăcite în câteva rânduri de prezentare.

NE-AM ocupat zilele trecute de publicaţia Oficiului Naţional de Turism «Bucureşti», ghid şi program săptămânal destinat străinilor şi provincialilor cari vizitează Capitala. Ne pare bine de prilejul ce ni se oferă ca să revenim asupra acestei publicaţii, care desigur umple un gol atât de simţit. In nota trecută am expus sumar anumite sugestiuni de viitoare perfecţionări în felul cum se prezintă această publicaţie. Fără să credem că, atât de repede, sugestiile noastre au şi fost aplicate pe teren, ne bucurăm că, în forma ultimului număr o mână nouă pare să fi împlinit lipsurile trecute, în sensul chiar pe care-l indicam, făcând astfel din ghidul «Bucureşti» o publicaţie aproape perfectă în genul ei.

Spuneam atunci, în adevăr, că ni se pare inutilă partea de «belletristică» ce încarcă partea informativă. Numărul apărut Duminică aduce însă o schimbare esenţială. Căci partea de literatuură şi mici articole este păstrată, dar concepută acum ca un comentariu şi o adâncire a părţii informative. Editorialul «semnul săptămânii» dă călătorului o indicaţie a atmosferei în care coincidenţa aşează vizita sa în Bucureşti. Notele asupra «monumentelor istorice» sau asupra unor interesante aşezăminte ale Capitalei, cum ar fi «Fundaţia Universitară Carol I» îl îndrumă în ceeace are de ales mai important în vizitele pe care le va face. Insemnările istorice asupra Bucureştilor în veacul trecut leagă viziunea călătorului de astăzi cu înfăţişările din vremile apuse, adâncind înţelesul popasului său bucureştean. Insfârşit analizele unei expoziţii, a unui spectacol şi a unei cărţi par înadins făcute ca să mâne pe călător nu numai pe străzile cu vitrine arătoase dar şi în reculegerea artistică a unei săli de teatru, a unui salon de expoziţie sau a alegerii unei bune lecturi, culeasă din rafturile librăriei bucureştene, pentru când va fi părăsit Capitala.

In acest fel conceput şi realizat, ghidul Capitalei ajunge să-şi împlinească în adevăr menirea de informaţie, de chemare şi de sfat substanţial. Şi, ca pentru orice realizare românească demnă de laudă, ne pare bine să însemnăm, aici, această revistă.

FIINDCA vorbim de activitatea Oficiului de Turism, să spunem un cuvânt şi despre «Jurnalul sonor» editat de oficiu şi proectat pe ecranele cinematografelor noastre. Şi în acest domeniu ne-au apărut, în ultimul timp, perfecţionări îmbucurătoare. Constatăm, în primiul rând, că ritmul de apariţie este mai viu şi, mai ales, mult mai regulat. In acest fel se realizează două deziderate esenţiale pentru un asemenea jurnal:

1. Să informeze publicul cât mai repede, comentând în imaginii actualitatea imediată şi nu fapte vechi de câteva săptămâni peste, cari, în lipsa aceasta de viteză, se aşterne atât de repede uitarea.

2. Să obişnuiască publicul cu periodicitatea inexorabilă a apariţiei «jurnalului», să-l facă să considere această aparţie ca o dată certă, la fel cu cea a unui ziar scris. Numai aşa interesul pentru aceste jurnale creşte, cercetarea lor devenind un obiceiu.

O altă înbunătăţire recentă consistă în stabilirea probabilă a unui serviciu de legături şi schimb de actualtăţi cu alte ţări. Numai astfel ne explicăm a fi văzut într'un jurnal reecnt matchurile echipei române de kockey pe ghiaţă la Praga. Un asemenea serviciu trebuie neapărat organizat şi, de ex stă, perfecţionat, căci numai astfel jurnalul românesc se va îmbogăţi şi cu manifestările româneşti, — sau interesând direct România, —de peste hotare.

Semnalăm în sfârşit rubrica nouă «Români, cunoaşteţi-vă, ţara», a cărei utilitate nu mai are nevoe să fie subliniată, şi a cărei realizare atinge scopul ei: trezire a unui interes viu pentru meleagurile româneşti, în marele public. Este aci şi o chemare spre Turismul românilor în propria lor ţară, care arată că secţiunea cinematografică nu uită să servească interesele Oficiului care o patronează, şi care doar turismului îi este închinat.

Pentru noi, cari ştim cât de greu este să realizezi un bun «jurnal» cinematografic, toate aceste perfecţionări recente meritau să fie subliniate.

Un material de mare interes documentar, instructiv şi informativ, publică săptămânal revista de luptă pentru ridicarea oraşelor „COMUNA", de sub conducerea lui Cicerone Theodorescu.

In ultimul număr „COMUNA" închină şi o pagină de documentări şi omagiu „Concepţiilor arhitectonice ale lui Frank Lloyd Wright", genialul arhitect american socotit astăzi drept cel mai mare arhitect al lumii deşi cu totul necunoscut în România. Selecte colaborări tehnice şi scriitoriceşti sunt prezente în coloanele revistei. N. M. Condiescu, Petre Comarnescu, arh. Gr. Ionescu, Coca Farago, Eugen Jebeleanu, Mircea Ionescu.

POATE CA nu s'a insistat încă destul asupra picturii domnului Ghiaţă, unul dintre cele mai trainice talente din garda celor de peste «patruzeci de ani».

Sobrietatea şi neturburata linişte a pânzelor sale cari aduc în sala Dallesului, nu numai aerul sincer şi sănătos al motivelor plastice decorative româneşti, motivele strachinilor, scoarţelor şi fotelor, dar şi atmosfera peisagiului românesc în care Dumnezeu a pus tot ce a iubit mai mult ca măsură şi echilibru.

Doamna Ghiaţă expune o serie de picturi pe sticlă, imitând icoanele vechi, şi scoarţe cu motive româneşti alese cu mult simţ şi conştiinţă a valorilor.

PRIMIM la redacţie revista macedo-română „Dimândarea". D. Ion Foti publică în acest număr un scurt studiu în care trece în revistă existenţa macedo-românilor dealungul vicisitudinilor istoriei care i-a nedreptăţit mereu, pulverizându-i până în cele din urmă. Existenţa unor masse româneşti, de tradiţie de două ori milenară dincolo de Dunăre la Sud, este credem chezăşia viitoarei dominaţii a naţiunii noastre în Sud-Estul european. Este un lucru pe care d. Foti a uitat să-l spună, dar mult mai real, faţă de renaşterea românească, decât ideea unei colonizări ceeace ar însemna doar retragrere. Macedo-Românii ocupă acolo posturi fixe de aproape două mii de ani. De ce să le trădeze tocmai când a sunat ceasul românesc în Sud-Estul balcanic?

D. Nuşi Tulliu, desenează într'un vers controlat şi sigur pe „Păstorul Pindului".

Tăiat ca'n bloc de marmur priveşte 'n depărtare
Şi patru câini ca leii îi ţin tovărăşie,
Din timp în timp se uită la turma de mioare,
Doi vulturi sboară 'n ceruri pe nourata zare
Ca ei se simte tânăr şi plin de voinicie.

Institutul de cultură italiană din Bucureşti a comemorat ieri, printr'o conferinţă rostită de d. Salvatore Sibilia, profesor şi membru al misiunii italiene în România, pe Gabriele d'Annunzio. Conferenţiarul în afară de a fi un distins intelectual şi literat italian a făcut parte din corpul istoric al voluntarilor dela Fiume, l-a cunoscut pe marele poet în momentul cel mai semnificativ al vieţii sale, şi era deci chemat să aducă în faţa unui public românesc o contribuţie inedită de amintiri.

In prima sa perioadă Gabriele d'Annunzio a fascinat cu credinţele sale păgâne, sensualiste, întreaga generaţie tânără şi chiar toată societatea cultă italiană. Dar voluptatea pe care o proslăveşte în „Il Piacere" d'Annunzio este în acelaş timp o adorare a fastului cărnii dar şi a frumuseţii. Mânat de o ambiţie ajutată de voinţă şi tenacitate d'Annunzio înţelegea să nu dea înapoi dela idealurile sale: el se putea asemăna ca un nobil fastuos din Quattrocento şi Ciuquecento, înconjurat de obiectele scumpe de lucrări rari, iubind caii frumoşi şi câinii, bunurile vieţii concrete.

Exilându-se apoi din propria sa voinţă în Franţa, el a ştiut să ajungă la o cunoaştere perfectă a limbii franceze, scriind câteva opere în această limbă. Tot în Franţa a scris la aflarea morţii lui Pascal „Contemplazione della morte" şi Canzoni d'"Ottremare.

Ajungând la epoca cuceririi Fiumelui, d. Salvatore Sibilia evocă momentele impresionnante ale pornirii la atacul oraşului în fruntea unui convoi de camioane încărcate de legionari şi la epica întâlnire la porţile Fiumelui stăpânit de interaliaţi, dintre generalul Pittaluga, şeful forţelor italiene şi Gabriele d'Annunzio, comandantul legionarilor. „Vor deschide focul dacă nu daţi înapoi", i-a spus generalul Pittaluga poetului. „Gloanţele tale să ia drept ţintă aceste două medalii", i-a răspuns d'Annunzio arătând medalia de aur pentru eroism şi placa de mutilat de răsboi de pe pieptul său.

Pagini uitate..

Vrând nevrând, cată să purtăm grije de jeraticul, care bine ştim că ascuns sub cenuşe, nu se mistuieşte şi care poartă în sânu-i toate urgiile focului şi pârjolului, precum şi toate razele luminei, toate binefacerile căldurei.

Numai lumină şi înfrăţitoare căldură! iată desigur ceeace noi, Românii, dorim pentru înşine şi pentru fraţii noştri de peste tot locul.

Dar, din nenorocire, nu sunt toţi laolaltă, la acelaş cuget cu noi, şi adesea soarta osândeşte fără voie pe sărmanul popor român, la lungi, la grele, la nemeritate încercări.

Fiind el însuşi de o fire blândă, prietenească, deşteaptă, primitoare şi iubitoare de toate bunurile culturei, — astfel încât vre-o câţi-va ani numai de pace şi de libertate îi sunt de ajuns, ca să-şi cureţe ţarina de orice buruieni sălbatice şi să se pună dea rândul cu alte popoare care au lucrat secoli îndelungi la cultivarea lor, — fiind, zic, aşa bine înzestraţi de natură, Românii, biet! se văd mereu stânjiniţi în desvoltarea lor firească, opriţi pe loc în silă şi nevoiţi a tot plivi, a tot lepăda după brazdele lor, pietroaiele sterpe ce le asvârlă mereu vecinii duşmani în ogoarele lor...

ALEXANDRU ODOBESCU
(Moţii — 1878)

Din alte vremuri...

22 MARTIE 1857

Zarvă mare şi frământare în Principate. Marile puteri întrunite la Paris pentru a pune capăt răsboiului Crimeii, dorind ca mai înainte de a da o nouă aşezare Principatelor româneşti să le asculte doleanţele, hotărâseră ca în ţară să se facă noi alegeri iar Divanele, ce se vor întruni să se pronunţe asupra viitoarei aşezări a celor două state. Se poate uşor înţelege frământările şi luptele la care a dat loc ciocnirea dintre interesele ce se credeau ameninţate şi credinţa ce se presimţea biruitoare. Lupta se dădea între Unionişti, care socoteau că trebue să se profite de momentul prielnic pentru ca, cu toate riscurile şi sacrificiile personale, să se ajungă la unirea ţărilor surori, şi Separtiştii, ce de teama pierderei situaţiunilor personale luptau pentru menţinerea statului-quo. Separatiştii sprijiniţi de Ruşi, de Austriaci dar mai cu seamă de Turci aveau de partea lor poliţia pentru a opri orice activitate, censura pentru a împiedica orice propagandă, şi mânăstirile pentru a surghiuni pe recalcitranţi. Totuşi Unioniştii formară în secret comitete judeţene şi începură propaganda din om în om. Guvernul reacţionă şi prin glasul sfatului administrativ extraordinar dădu următoarea deciziune:

«Luând în consideraţie cele cuprinse în referatul acelui Onor. Departament, sub Nr. 5977, atingător de urmările unei partide din acest Principat, care şi-a însuşit dreptul de a se constitui formal în Comitet, a delibera asupra fiinţei politice a acestui Principat, a iscăli jurnale şi a publica programe şi proclamaţii, litografiindu-le, Sfatul administrativ extraordinar găseşte de cuviinţă a da următoarea deslegare:

«Că nişte asemenea comitete necunoscute de guvern, lucrătoare alăturea cu autoritatea fiinţândă a Principatului, şi având ramificaţii în toate reşedinţele ţinutale, se cunosc de sine nelegale şi nu pot fi îngăduite, căci pe cât Guvernul este mişcat de cea mai vie dorinţă să vadă prezidând la alegerea viitoare o completă nepărtinire, cu atât este şi în drept să ferească alegerile de orice înrâurire sau uneltire, care, într'un duh exclusiv de partidă, sunt de fire a aduce rătăcire şi a ameninţa sinceritatea alegerilor.

«Prin urmare Sfatul este de socotinţă ca, în privirea acestor împrejurări, cele mai neapărate măsuri a se lua de Departamentul din năuntru, ce este depozitar al înaltei poliţii, se socot următoarele:

1) A se da poruncă tuturor poliţiilor, că pe cât libera discuţie şi consfătuire, în privirea alegerilor viitoare, este iertată tuturor acelor din locuitorii ce au dreptul de alegători, spre atâta nu este iertat înfiinţarea de comiteturi lucrătoare, de natură a ademeni pe locuitori către o opinie sau alta, într'un duh exclusiv de partide.

2) A prinde şi a desfiinţa tot felul de asemenea programe sau proclamaţii, ce s'ar găsi oriunde circulând în ţară.

3) A publica nişte aşa tendinţe ale citatului comitet spre obştească ştiinţă.

«Această deslegare dar a Sfatului, secretarul de Stat cu onoare o comunică Onorat. Depart. spre conformare».

Măsurile luate însă nu descurajară pe credincioşii renaşterii româneşti. Alegerile făcute cu astfel de mijloace fură anulate. Noile alegeri trimiseră în Divanuri pe toţi fruntaşii mişcării naţionale. Divanurile ad-hoc cerură Unirea.

Impotrivirea celor ce-şi serveau interesele, forţa celor ce luptau contra voinţei Neamului, fură înfrânte.

Şi în pofida calculelor, a intereselor şi a nedreptăţilor, Unirea se făcu. Neamul învinsese încă odată.

Alexandru Christian Tell

Cronica cinematografică

«CORSARUL»

C. B. de Mille este un pionier al filmului. Primul său succes. «Forfaiture» o dată în istoria filmului, e din 1915. Şi totuşi, în 1938, când tovarăşul de început, Griffith, s'a retras de mult, Cecil B. de Mille continuă să lucreze şi este încă unul din marii regizori ai Americei. Indiferent de valoarea în sine a filmelor lui, fenomenul acesta este excepţional într'o artă care, face neîncetată consumaţie de vedete, regizori sau actori, veşnic în goană după inedit şi senzaţional.

Poate că explicaţia este incapacitatea de a-şi varia preocupările şi subiectele, formula de film. Astfel, după vechile filme psihologice, Cecil de Mille a trecut după războiu la filmele cu teme sociale, în care puritanismul lui excesiv era temperat prin inevitabila scenă cu o femeie în baie. După ce asociaţia instalatorilor de băi din U. S. A. l'a proclamat membru de onoare, şi când scenele cu băi s'au generalizat, de au ajuns chiar şi în diverse «Doamne dela etajul II», de Mille a renunţat şi la genul acesta, trecând la filmele de liberă, prea liberă şi americană evocare istorică. Am avut astfel o «Cleopatră» şi nişte «Cruciade», à la manière de... Acum ne apropiem mai mult de epoca noastră şi ajungem la începutul veacului 19. Căci «Corsarul» întrupat de Frederich March este Jean Lafitte, personaj de o realitate învăluită în legendă, un Iancu Jianu franco-american şi... marinar. Fantezia cu care de Mille tratează istoria e, cu asemenea subiect, mai puţin gravă. Şi scenariul s'a pretat la o realizare dinamică, cu o serie de personagii pline de culoare, cu scene de mare spectacol gen de Mille, care îţi silesc atenţia. Pe ici, pe colo, apar pretenţii filosofice, în desfăşurarea care arată fondul bun care se ascunde în omul presupus rău, şi în concluzia care vrea să spună că de blestemul faptelor tale nu scapi cu nici un preţ, ceeace e mai mult puritan decât creştinesc.

Frederich March şi-a făcut un cap interesant, a îmbătrânit, dar are încă panaş şi destul humor în accentul francez bine imitat. Noua achiziţie din Europa, Franciska Gall, face un bun debut, integrându-se lesne în atmosfera [illegible]ului american, în care aduce calităţi de temperament şi un joc nuanţat, care se pierdeau în slabele comedii vieneze ce juca pe aici. Cea mai bună este însă compoziţia lui Akim Tamiroff. Trebuesc subliniate câteva fotografii ale piraţilor în bălţi, cu valori de cenuşiu uluitoare.

I. I. C.

Cronica ideilor

Un boer bătân şi-o înţelepciune moldavă

„Nu vremile sunt sub om, ci bietul om sub vremi".

Vorbe apocaliptice de care se sparie gândul când le vedem veşnic actuale. Câtă durere n'a simţit sufletul acestui mare moldovean, care şi-a iubit ţara cum puţini au dovedit-o, când spune:

Invăţătura căpătată dela călugării iesuiţi din Bar (Polonia), prin cunoaşterea limbii latine, îl dozează cu o serioasă cultură şi cu o iubire pasionată pentru studiul istoriei:

„Dumnezeu ştie cu ce dragoste pururea la istorii, iată şi până la această vârstă (easte viaţa mea)".

Reluându-se raporturile bune între Moldova şi Polonia, Miron Costin vine în 1652 în ţară, unde se arată ostean îndrăzneţ şi în multiplele misiuni diplomatice, isteţ şi abil diplomat. Calităţile lui, neegalate de contemporani, l-au purtat prin tot felul de demnităţi până la cele mai înalte.

Văpaea sufletului său, ars de adânci şi felurite frământări, mai potolindu-se, Miron Costin se lasă ademenit de meditare şi se urzeşte în mintea lui ideea de a fi folositor ţării şi după moarte. Hotărăşte să scrie letopiseţul Moldovei de unde-l lăsase Ureche Vornicul. Mai către apusul vieţii i s'a părut că este păcat ca ţările româneşti să nu-şi cunoască descălecatul cel dintâi când: „toate alte ţări ştiind începăturile sale" şi zice el:

„A scrie multă vreme la cumpănă au stat cugetul nostru"...

Dar dragostea aproape pătimaşă pentru neamul său îl hotăreşte să nu se cruţe şi cu toată vitregia timpurilor, domol, pornind la treabă grea, ca un bătrân ajuns pe calea bisericii, manifestă o bucurie vădită că s'a putut învinge pe sine:

„Biruit-au gândul să mă apuc de această trudă, să scot lumii la vedere, zeliul neamului, din ce izvor şi seminţie sunt lăcuitorii ţării noastre Moldovei şi Ţării Munteneşti şi Românii din ţările ungureşti.... că tot un neam şi odată descălecaţi sunt".

Despre Gr. Ureche are cuvinte de admiraţie şi de respect, deşi parc'ar fi vrut mai mult dela el, căci despre: „descălecatul dintâi, cu Romani, adică cu Râmleni, nimică nu pomeneşte, numai amelită (aminteşte) la un loc cum că a mai fost odată descălecată"...

Ii găseşte însă motivare că n'o fi avut cărţi sau „i-au fost destul a scrie mai scurte veacuri".

„Destul de dânsul şi atâta, cât poate fiecine să zică că numai lui de această ţară i-au fost milă să nu rămână întru întunericul neştiinţei".

„...pre acest Simeon Dascălul, Istratie Logofătul l-au fătat cu basnele lui şi Misail Călugărul dela Simeon au născut: cela fiiu, cestălalt, nepot".

Uitând toate nenorocirile trecutului, cicatrizate de proeminente figuri ca a lui M. Costin, simţim adietoarea împăcare a lui Eminescu, care preamărind trecutul glorios în radioasa-i simplicitate, în contrast cu putreziciunea morală a prezentului, ne mângăe aleanul unor timpuri mai bune şi pentru noi.

Dragostea de neam şi ţară a lui M. Costin este strâns legată de credinţa în Dumnezeu şi de ideea de adevăr în faptă şi în scris. Dumnezeu pedepseşte negreşit pe cei ce i se împotrivesc (fatalism). Vorbind despre domnul ţării el spune:

„Domnul, ori bun ori rău, la toate primejdiile lui ferit trebueşte; că oricum easte, dela Dumnezeu, easte, precum zice S. Scriptură: Nu easte nice o putere fără numai dela Dumnezeu dată".

Dacă socotea că un domn n'are dreptate i-o spunea verde în faţă. Astfel lui Petriceicu Vodă când îi cerea să fugă în Polonia îi zise:

„Ori să fie voea Măriei Tale, ori să nu fie, noi nu ne vom lăsa casele să le ia Tătarii! (Neculce); sau lui Constantin Cantemir, căruia îi plăcea să mănânce bine şi să bea şi mai bine: „mai des cu paharele şi mai încet cu orânduelile, că ăi vrea odată Maria Ta să dai socoteală şi n'ăi putea!"

Bătrânul şi bunul Constantin Cantemir îi ierta ieşirile îndrăzneţe, căci îl avea în milă: (Neculce), dar patima şi ura dintre familia Costineştilor şi a Ruseteştilor cupăreşti, i-au scurtat zilele, puind C. Cantemir să-i taie capul la Roman în 1691.

Neculce, care-l admira pe Miron Costin ca om de curaj, şi înfocat patriot, explică uciderea aceasta teologic; ca o pedeapsă dumnezeească, pentrucă a pârît cu strâmbătate pe Antonie Ruset-Vodă.

Dacă pentru o vină, nu aşa mare şi în parte explicabilă, pentrucă Antonie era strein, grec ţarigrădean. Miron a pierit de moarte năprasnică. ce se cuvine celor ce contribuesc la ruina unui neam întreg, de gintă atât de veche şi atât de nobilă, prin atrocea pornire a lăcomiei materialiste.

Mare om a fost acest Miron Costin pentru vremea lui şi mare rămân şi pentru cea de azi ca simbol al dragostei de patrie şi neam, a credinţei nestrămutate în Dumnezeu şi a spiritului de jertfă.

Imi scapără în minte descrierea firii Grecilor de I. Neculce:

„La Jidan milă, sau omenie, sau dreptate, sau nevicleşug, nici unele de acestea nu sunt sau frică de Dumnezeu".

In mod impresionant Miron Costin îşi cere iertare dela cetitori că n'a explicat cum trebue anumite semne:

„Mă vei ierta, iubite cetitorule, că nu ţi-am scris aceste semne la locul lor; crede neputinţei omeneşti; crede valurilor şi cumplitelor vremi; întreabă pe ce vremi am scris şi cum am scris.

Ion Roseti

Mânăstirile noastre

de Ierodiaconul CRISTOFOR DANCU
cu desene de RUDOLF RYBICZKA

IV.

Tot despre Schitul Peștera Ialomicioarei. Cu călugării la lucru. Uscăm la fân și vorbim despre istorie. Legende cu pusnici și urși. Bătrânii fac Vecernie iar tinerii aduc lemne pentru iarnă

Călugării muncesc

La Schitul Peștera de toți sunt 8 călugări și trei frați — trei ucenici. Dimineața în fiecare zi, *părintele Mihail starețul,* face împărțirea muncii zilei. Dar totdeauna prima grijă a starețului acesta cu ochi de șoim este ca pe cât se poate, vremea sfintelor slujbe să rămână neștirbită pentru fiecare. Căci doar pentru Dumnezeu s'au retras cu toții din valurile lumii.

Rar, se întâmplă însă și excepții. Adică îngăduința de a lipsi dela o sfântă slujbă de zi. Și anume atunci când sunt lucruri grabnice de făcut, care nu sufere amânări.

Așa cum era de pildă în ziua când am ajuns eu: uscatul fânului. La munte timpu-i șugubăț. Dacă nu i-ai prins slăbiciunea și nu ți-ai uscat fânul la vreme, iar el te-o prinde într'un joc de ploi, apoi pace bună cu fânul. Mucegiaul și putrezirea îl mănâncă.

Călugării au doi cai, un bălan și un pintenog, cu care își cară lemne pentru iarnă, și provizii din vale pentru nevoile trupului.

La fânul cailor, din pricina acesta, țin tot atât cât și la legumele lor. Deaceia îl cosesc de prin poeni și-l usucă cu mare grijă. Apoi îl cară în pătulele de lângă grajd cu brațele, punându-l pe prăjini lungi de brazi după «principiile» târgii.

STAREȚUL DESLEAGA...

Ei bine, la lucruri grabnice ca acestea, căci nimeni decât acești oameni ai pădurilor și ai munților nu cunosc toanele vremilor mai bine, zic în atari nevoi și atunci când careva din călugări pleacă „la vale", la Sinaia, Branari, Pietroșița după nevoi, este o regulă specială.

Atunci părintele Mihail, în faptul dimineții, îi strânge pe toți în fața chiliei lui. Pe trei din ei îi lasă să facă Liturghie și slujbele dimineții pentruca biserica să nu tacă, să cânte, iar pe ceilalți, îi imparte la nevoile treburilor. Adică sunt trimiși LA ASCULTARE, cu voroava lor.

Dar mai înainte de plecare, starețul deschide o carte veche roasă de molii și înegrită de vremi, își pune epitrahilul după gât și le citește tuturor O RUGACIUNE DE DESLEGARE, prin care chiamă bunătatea lui Dumnezeu asupră-le și-L roagă să nu-i certe cu mânia Lui.

In zilele obișnuite, fac cu toții slujba dimineții, iau anafură și aghiazmă, se închină pe la icoane, apoi se duc și prânzesc.

La ceasurile 11, cu toții pleacă la ascultările la care i-a orânduit starețul la ieșirea din biserică. Robotesc la rosturile lor până spre chindii, iar la 4 vin iar la biserică, la Vecernie. La 6 după vecernie cinează.

După cină iscodesc slovele tocite de unor cărți bătrâne de ale sfinților Părinți, or catisismele Psaltirii, apoi se odihnesc.

Căci la ceasurile miezului nopții, clopotele dela schit trezesc munții din tăceri, iar pe ei îi chiamă la Utrenie, la slujba de noapte.

Și dela ea „nu-i slobod să lipsească nimeni", cum spune starețul cu vorba lui ardelenească.

Acesta-i dreptarul vieții călugărești dela Schit și de pretutindeni din mănăstiri.

LA USCAT DE FÂN

In ziua când am fost eu, o zi de Iulie cu soarele în văpăi, era o zi în care se citise deslegare la muncă. Când i-am întâlnit tăcuți cu chipuri de icoană, porniseră spre livada cu mirosurile de fân cosit.

După slujbă, starețul cu cei din biserică și eu, am pornit cu toții spre

livadă. I-am găsit pe doi cosind, iar pe câțiva stând la un sfat ciudat în șoapte, șezând pe niște bolovani. Le-am dat binețe călugărească. Bătrânii s'au sculat și respectoși au făcut cerc în jurul starețului. Poloagele de iarbă fuseseră risipite, iar acum așteptau vremea să le întoarcă.

Fratele Vasile, sufletul blond și cu ochi de cer al stranei, a desfășurat o basma curată, dar aspră de tort muntenesc. Din ea, ceilalți veniți lângă el, au luat câte o bucățică de anafură și-au făcut o cruce mare cu închinăciune până la pământ, apoi au mâncat-o.

După aceia li s'a întins prânzul pe iarbă. Un prânz pusnicesc: mămăligă rece cu brânză de burduf înțepătoare la limbă, apoi pâine cu lapte acru luat dintr'o doniță de brad cu căni de pământ. Masa a fost bineînțeles încadrată de rugăciuni la care pusnicii mulțumeau lui Dumnezeu «pentru toate bunătățile cele pământești».

Vorbim despre istorie

După prânz, am început cu toții la întors. Soarele ne apăsa de deasupra cu călduri ce făceau să joace depărtările difileului în spre cheile Tătarului. Nu departe, pe costișă, sub un mănunchiu de brădet strălucea Padina, albă. Ne usturau nările de mirosul tare al florilor muntenești de fân. In cele ne ieșeau șopârle, șoareci roșii de munte, chiar șerpi. Dar fiecare se retrăgea în pace, între jivine și călugări nu numai că nu era gâlceavă, dar era chiar prietenie. Intorsul fânului a durat un ceas, după care urma cam tot atâta vreme de sfătuire și odihnă.

Am căutat să mă folosesc de vreme, și așezat pe o piatră lângă părintele Mihail l-am întrebat despre vremile vechi, despre istoria Schitului.

Părintele Mihail a început încet, mângâindu-și căruntețele, iar cu privirile aruncate departe peste culmi.

Ce istorie? Dumnezeu știe. Dar spun bătrânii, că demult, demult de tot, în peștera mare, locuiau urșii. Urși de cei mari. Azi nu mai sunt nici mici. Totdeauna lângă ei, în bună prietenie, locuia un pusnic. Pusnicul era ales de Dumnezeu, și prin grijă de sus, peștera niciodată nu rămânea văduvită. Căci când murea unul, Milostivul, prin semnele Lui, chema altul. De altfel, în peșteră, dacă vrei ai să găsești oase de urs, iar în grota cea mare, cine te-o duce, ți-o arăta și altarul pe care pusnicul făcea sfânta Liturghie. S'a uitat sfredelitor la mine și m'a prevenit:

— Să-ți faci cruce la altar auzi, și să-l săruți smerit, că-i spre folos. A urmat apoi în aceiași ingândurare.

Acum aproape v'o 4 veacuri, se spune că un domn cam păcătos în fapte, pe nume Mihnea, nu știu cum de a ajuns pe aici. Se spune că a găsit Schit în regulă. Că pusnicii Schitului l-au primit și ospătat bine. Se vede treaba că dela el se numește și gura peșterii „Grota Mihnea Vodă". Dar ce să-ți spun, hrisoave n'avem. Svoana basmelor și a sufletului bătrânesc, spun că Schitul s'a născut odată cu închegarea neamului nostru, dupăce, cum am spus, și mai din bătrâneți, peștera a fost locuită de pusnici. Aceleași hrisoave nescrise decât în inimi și lăsate din gură în gură, spun că la pusnicii de aici veneau toți muntenii pe vremile năvălirilor, ca să-și cerce soarta războaielor, rugând pe Dumnezeu prin ei.

Biserica [illegible]

De-o avea un veac, un veac și ceva și e făcută de niște credincioși in frunte cu popa lor și cu Ion Baltac, toți „ot Pietroșița". Spun c'au făcut-o „de'n temelie", pe urmele alteia și mai mici dar mai vechi. Pusnicii înainte se rugau de altfel pe altare de stânci în peșteră, cum ți-am spus. Drept mărturie ctitorii, pe stâncă deasupra bisericii, au scris în cirilic cu cerneală nepieritoare din flori de soc și oțeturi: „FACUTU-S'AU ACEASTA SFANTA BESEAREACA DE CATRE.. VELEAT 1819".

In 1910, niște domni mari din București, Haret și „doftorul" Ureche, dimpreună cu pristăvitul intru fericire părintele stareț Ioil, — mocan din Avrigul lui Gheorghe Lazăr ca și mine — au făcut și biserica schitului nou de pe Cocora.

Cam tot de atunci, mă lupt și eu cu viața pe aici. Biserica s'a mai stricat, dar brațele noastre i-au plinit durerile legându-i rănile de spărturi și putreziri.

Părintele Mihail s'a uitat la soare care trecuse deja de Valea Horoabei. A pus mâna pe furcă și a început să strângă la fân. Noi am făcut la fel. Era vremea Vecerniei aproape.

Citiți Joi: Bătrânii fac Vecernia iar tinerii doboară bușteni pentru focul iernii. Noapte la Schit. Bat clopotele în miezul nopții înfiorând munții.

„INSULA ȘERPILOR, AZIL PENTRU DEPORTAȚII POLITICI"

„Terapeutica deportării"

Ziarul «Universul» de azi publică sub titlul «terapeutica deportării» următoarele:

Intr'un reportaj documentat, vioi, sprinten, pitoresc, confratele «Curentul» vorbește despre «Insula șerpilor, azil pentru deportații politici» cu voioșia sportivă cu care ar descrie înființarea unui stadion, a unui strand, sau a unui «palace» într'o stațiune climaterică.

Confratele scrie despre «represiunea purificatoare» precizând că:

«deportarea este terapeutica definitivei izolări, care să înlesnească penitentului un examen de conștiință, o regăsire a dreptei judecăți, o înțelegere a folosului pe care îl are individul din traiul comun sub disciplina autorității constituite.

De când există lumea și cârmuirea,— adică ordinea, — autoritatea s'a văzut sabotată în inițiativele ei pacificatoare de unii incurabili recalcitranți, înverșunați să nege comandamentul și să tot ivească piedici în calea propășirii obștești».

«Legea urmează să edicte culpele pentru cari deliquenții politici vor fi pasibili de sancțiunea domiciliului forțat în insulă.

Pentru găzduirea lor, — după studiile preliminare, — s'a conturat în insulă un loc mai plan și mai puțin bătut de crivăț pe care să se poată urgent construi din beton încăperile necesare pentru cca 1200-1500 internați. Devizul pentru săpături și lucrări fixează la minimum de timp durata zidirii acestor chilii, de spațiu și de construcție uniformă prevăzute cu confortul elementar tolerabil în asemenea verdicte».

«Sentințele de internare după decret, urmează să fie date de o instanță mai expeditivă decât curenta procedură represivă. Deportații vor putea fi astfel conduși spre internare curând după săvârșirea delictului împotriva ordinei publice.

Bani nu vo rputea primi. Sumele ce le vor fi expediate de rude vor fi consemnate și se va cumpăra deportaților în contul acelor sume, obiectele ce vor cere destinatarii: alimente, cărți, îmbrăcăminte, etc.

Aparatele de radio vor fi interzise.

Corespondența din Insulă va fi făcută după un șablon, care va cuprinde numai indicații privitoare la sănătate.

Insula va avea un medic special și o farmacie complect utilată».

«In caz de recidivă deportatului i se va adăoga la pedeapsă și anii pentru cari a fost grațiat.

Nu există limită de vârstă, care să pună la adăpost pe cineva de deportare».

Pentru România astfel de perspective constitue ceva nou, dar în alte state deportarea și câmpurile de concentrare fac parte din sancțiunile curente.

Insulele Lipori, or lagărele de concentrare construite de d. Schuschnigg pentru naziști, lagăre pe care le întrebuințează azi naziștii pentru adăpostirea partizanilor d-lui Schuschnigg, sunt de multă vreme cunoscute.

Tot în Austria, ziarele anunță că o adevărată epidemie de sinucideri bântuie în rândurile foștilor stăpânitori de eri. Primiți cifrele fantastice sub beneficiu de inventar. Cât de bine și sinceră era informată presa austriacă — sunt două luni de atunci — că în România sunt sute de victime (?!) ale «mișcărilor rasiste», tot astfel și acum, informațiile au aceeaș bază de adevăr și de realitate. Dar acceptând o proporție verosimilă, nu înțelegem nici desnădejdea celor cari la o anumită vârstă — când cu greu își pot reface viața, li se ia dreptul de profesiune și cu atât mai mult nu ne explicăm abdicarea celor cari au luptat — de bună credință — într'o anumită direcție.

Lipsa de curaj, de bărbăție poate fi o scuză pentru cei dintâi, pentru cei din categoria doua nu; conducătorii de oameni sau cei cari își asumă acest rol trebue să gândească întotdeauna că aceleași legi și aceleași măsuri se pot aplica tuturor și deci și lor și alor lor.

«Iubiți viața — scria Silvio Pellico — dar să n'o iubiți pentru plăcerile ei vulgare și pentru tristele ei ambițiuni. Iubiți-o pentru că ea este arena unde lupta merită să fie dată, că ea este scumpă Atotputernicului, glorioasă pentru el, glorioasă și necesară pentru noi.

Iubiți-o în pofida tuturor dureri lor și chiar din cauza acestor dureri, pentru că ele o inobilează, ele o fac să germineze, să crească, să fructifice în sufletul omului, gândurile și hotărîrile generoase».

«Iubind astfel viața gândiți-vă la mormântul care vă așteaptă. Ori care ar fi felul morții care vă e destinat, fiți gata să o primiți cu demnitate și curaj și s'o sfințiți cu sinceritate și energia credinței».

Câți din luptătorii din Austria, cari pregăteau măsuri represive în contra altora, câți din cei cari și-au luat viața în fața schimbării situației, s'au gândit că aveau la vreme datoria să fie moderatorii spiritelor exaltate și sfătuitorii plini de indulgență, apostoli pacificatori în mijlocul omeneștilor pasiuni?

Alcătuirea unui front unic creștin la Londra

LONDRA, 22 (Rador). — Mai mulți reprezentanți autorizați ai bisericilor anglicană, catolică din Anglia, presbiterană din Scoția și ai așaziselor biserici libere, au publicat o declarație în favoarea alcătuirii unui «Front unic creștin».

Intre alți reprezentanți ai diferitelor biserici au semnat declarația amintită episcopul de Southwark, pentru biserica anglicană, și monseniorul Myers, episcop coad-ajutor al cardinalului de Westminster, pentru biserica catolică.

Țara voevodală a Maramureșului

(Continuare din pag. 1-a)

soluționată, de pe urma căreia beneficiarii sunt ovreii pripășiți și păgubașii sunt maramureșenii cărora regimul expropierii le-a cauzat mai mult rău decât bine.

NUMARUL ROMANILOR

In Maramureș, din cauza jidanilor e greu să stabilești care este numărul total al populației: nici astăzi nu s'a reușit să se știe precis care este numărul evreilor, întrucât aceștia au tot interesul să se declare cât mai puțini, pentru a nu alarma opinia publică românească.

După datele recensământului din 1930, populația totală a Maramureșului întrecea cifra de 161 mii suflete, dintre care 107.000 români, restul fiind evrei, ruteni, unguri și germani.

La 1825 dieceza ruteană a Muncaciului sub jurisdicția căreia erau credincioșii români greco-catolici, amintește că erau în Maramureș 43.397. La 1867, dieceza Gherea de care depindeau acum maramureșenii, arată că numărul greco-catolicilor români era de 59.670. La recensământul din 1900, numărul românilor e de 76.150, la cel din 1910 de 82.970 români, pentruca la recensământul din 1930 numărul românilor să ajungă la 93.000, la care se mai adaug cei peste 14.000 de români din satele românești din Cehoslovacia.

ROMANII

Românii trăiesc mai cu seamă în mediul rural, la sate, târgurile fiind astăzi complect în mâna străinilor, mai ales a evreilor. Cei dela munte sunt renumiți butinari, (lucrători la pădure). Ce păcat însă că munca lor nu le aduce nimic. Lucrează pe prețuri de batjocură, iar pădurile nu sunt ale lor ci, în majoritatea cazurilor ale societăților ovreiești, care exploatează crunt populația românească. Deosebit de pădurit, se ocupă cu păstoritul și în măsura în care permite pământul, cu agricultura.

Maramureșanul e tipul omului de munte: bine făcut, cu muschii întotdeuna încordați, vânjos, adus nițel de spate, negricios, poartă plete lungi până deasupra umărului, cu gluga lui pe umeri, maramureșeanul e anume făcut pentru potecile ce duc pe munți.

Cei din șesul Tisei nu se deosebesc de cei dela munte. Par doar mai liniștiți, deși în imediată apropiere de frontieră, contrabandele i-a învățat să fie mai șireți decât cei dela munte.

Pericolul evreiesc

Situația românilor maramureșeni a devenit astăzi îngrijorătoare: pe deoparte sunt decimați de boli — notăm că cel mai mare coeficient al mortalității infantile îl deține județul Maramureș — iar pe de altă parte, numărul ovreilor crescând în fiecare zi, sunt amenințați nu numai la orașe și târguri, ci și la sate, căci în ultima vreme jidanii din Maramureș s'au apucat de agricultură și de păstorit, cei mai mulți munți fiind în stăpânirea lor.

Din totalul populației, românii reprezintă 57.77%, urmează în ordine: ovreii 21%, rutenii 18.94% ungurii 6.89% și germanii 2.01%. E de notat faptul că: rutenii, ungurii și germanii deși minorități cari s'au așezat aici de secole, de abea reprezintă împreună, atât cât repreznta ovreii recent instalați în acest ținut. In realitate procentul ovreilor e cu mult mai mare decât 21%. Căci mulți din ei au intrat clandestin în țară, nu sunt declarați și deci nu contează în statisticele oficiale. In schimb contează greu în viața bietului maramureșean.

In ce privește știința de carte, cifrele sunt iarăși elocvente. In mediul rural: 67.9% neștiutori de carte și numai 31% știutori de carte. Dintre neștiutorii de carte peste 90% sunt români. La oraș: știutorii de carte reprezintă 71,5% iar neștiutorii 27.6%.

*

Despre evreii din Maramureș vom serie mai mult, într'un număr viitor. Pentru azi doar câteva cifre, câteva constatări:

Sunt cei mai recenți «oaspeți nepoftiți» ai ținutului maramureșan. Au venit în număr covârșitor mai cu seamă din Galiția. După statisticele așa zise oficiale, numărul lor e de 34.053. In realitate sunt vreo 55—65.000. E îndeajuns să arătăm că numai orașul Sighet adăpostește la vreo 14—15.000 de ovrei.

Cei mai mulți dintre ei n'au nici o meserie «declarată». O parte sunt comercianți, o alta contrabandiști și unii se ocupă cu cărăușia și păstoritul

Față de cei 93.000 de români, numărul evreilor aflători astăzi în Maramureș reprezintă un pericol de care oficialitatea românească are tot dreptul să se îngrijorească.

Minoritățile creștine

Numărul total al rutenilor se ri dică la 19.283. Este minoritatea cea mai veche a Maramureșului. Această populație care este de aceiași confesiune ca și românii se deosebește de cea românească prin limbă și înfățișare.

Locuiesc în comunele de graniță: Remeți, Verismort, Crăciunești, Lunca, Valea Vișeului, Bistra, Petrova, Rona de sus și în câteva sate de pe Valea Rusului. Cei cari locuiesc în Sighet sunt complect maghiarizați.

Maramureșul a fost sub stăpânirea statului unguresc sute de ani. Totuși numărul maghiarilor cari locuiesc aici este redus. De prezent, în țara lui Dragoș sunt 11.196 suflete maghiare. Cei mai mulți dintre ei sunt comercianți și funcționari, așezați la Sighet și în târgușoarele: Vișeu, Câmpulung, Teceu, Sugatag și Costiu.

Germanii au fost aduși în Maramureș pe vremea împărătesei Tereza, pe la anul 1773, Așezați în comunele cu pământul cel mai productiv, Germanii au fost încurajați de ocârmuirea trecută, înlesnindu-li-se viața. Cu vremea s'au desanționalizat, maghiarizându-se. Astăzi numărul lor e mic: 32.47.

*

Repetăm: pentru populația românească singurul pericol îl prezintă ovreii. Dacă sute de ani, influența ungurilor, a germanilor și rutenilor n'a avut nici o consecință gravă pentru românii maramureșeni, prezența elementului jidănesc, în proporția arătată, constituie o problemă care, dacă mai întârzie să fie rezolvată în favoarea românilor băștinași, peste câtiva ani, Maramureșul devine patria ovreilor refugiați!

Nicolae V. Ilieșiu

D. Hitler va vizita din nou Austria

VIENA, 22 (Radio Universal). — «Neues Wiener Abendblatt» anunță că d. Hitler se va retrage zilele acestea, pentru un scurt timp, la Obersalzberg, în apropriere de Berchtesgaden.

In primele zile ale lunii Aprilie cancelarul Hitler se va duce la Graz, Linz și Viena, unde va vorbi în cadrul campaniei pentru plebiscit și alegerile pentru Reichstag.

Evreii din Danzig atacă și distrug sediul unui ziar național-socialist

— Ce se va întâmpla? —

DANZIG, 22 (Rador). — Orașul Liber este în plină fierbere în urma actului de vandalism săvârșit de evrei contra sediului ziarului național - socialist «Danziger Vorposten», unde au distrus între altele un mare portret al d-lui Hitler expus în vitrină.

Domnește teama unui val de reacțiune contra evreilor din localitate.

Fapte diverse

Reintegrări în românism

La Turda au fost schimbate câteva nume de străzi.

Astfel str. Kövecsi a devenit str. dr. Alexandru Fărcășanu (cel dintâi prim președinte român al tribunalului Turda, după Unire), iar str. Edmund Velits a devenit str. General Gherescu (primul comandant al unităților armatei românești, care a intrat în Turda).

Faptul e mult mai însemnat decât pare — și el trebuia încă de mult făcut și generalizat.

Păstrarea numirilor unguresti ale străzilor din Ardeal înseamnă recunoașterea benevolă a unei stăpâniri de sub obsesia căreia nici până acum nu ne-au putut elibera.

Iar suprimarea lor este prima condiție a reintegrării Ardealului în destinul lui românesc.

Plânsul Podolenilor

Focul dela Podoleni (Neamț) n'a lăsat în urmă numai dezastre materiale.

Bilanțul e tragic și sub raportul vieților omenești.

In afară de cele 25 de gospodării transformate în cenușe, sărmanii oameni isgoniți de destin și-au încununat desnădejdea cu imaginea fetiței Maria Pintilie, de 3 ani, prinsă în hora flăcărilor și arsă până la capătul chinurilor și al vieții — ca o făclie în noaptea Invierii...

Alți morți n'au fost.

Focul i-a cruțat fizicește — dar îi pândește foametea, rânjind.

Așteptăm inițiative oficiale pentru împuținarea obidei și a plânsului dela Podoleni.

Originalități tragice

Dacă până acum locatarii aveau de suportat obsesia chiriei deacum înainte o vor avea și pe acea a... morții.

Nerespectarea contractului de locațiune aduce pentru chiriaș consecințe

destul de neplăcute — dar proprietarul nu este totdeauna mulțumit cu satisfacțiile pe care i le dă textele de lege.

Iată de-o pildă pe proprietara Elena Petrescu din str. Petre-Tei nr. 35, care după ce a somat în două rânduri pe chiriașul ei Vasile Gheorghiu să... nu mai cânte — era o generoasă producție vocală stimulată de câteva sticle de vin băute în tovărășia unui cumnat — a pus mâna pe arma de vânătoare din perete (neîntrebuințată de ultimele trei generații) a încărcat-o și a tras în chiriaș cum ai trage într'o prepeliță sau într'un iepure speriat...

Emoționată probabil de... debut, vânătoarea modernă a ratat experiența, nereușind de cât să atingă superficial mâna deraptă a chiriașului uluit.

Intâmplarea este interesantă cel puțin din punct de vedere juridic.

Pentrucă s'ar putea ca pe viitor să se promoveze o nouă clauză, destul de originală.

Clauza morții, a suprimării, ca o condițiune sine qua non a contractelor de locațiune...

ECO RI

VIZITAȚI MAGAZINELE DIN «GHIDUL COMERTULUI ROMANESC» CARE APARE IN FIECARE VINERI.
VEȚI CAȘTIGA: TIMP, BANI ȘI CALITATE.

Pe lângă Oficiul Național de Turism a luat ființă un birou al vânătoarei, însărcinat să servească toate informațiunile în legătură cu vânătoarea.

Acest birou va fi util mai ales turiștilor străini cari vor avea astfel un mijloc rapid și precis de informare.

—

Față de svonurile răspândite că s'ar fi reînoit delegațiile d-lor Ion Stănescu și Alexandru Mitulescu ca judecători de instrucție la cabinetele IV și VII Ilfov, ministerul Justiției comunică că retragerea delegațiilor este definitivă și a fost făcută în interesul justiției.

—

Direcția C. F. R. a încheiat contractele pentru construirea adăposturilor, contra atacurilor aeriene în gările București, Cluj, Arad, Craiova, Oradea, Brașov, etc.

—

Incepând de ieri, biroul pașapoartelor legației germane, s'a mutat în strada Wilson 9.

Societatea Generală a Pensionarilor C. F. R. „Regele Carol I" face cunoscut filialelor din țară și membrilor săi, că adunarea generală s'a amânat pentru Duminecă 27 Martie c. orele 9 dimineața și se vor ține tot în localul Societății „Locomotiva" din Calea Griviței No. 213 cu orice număr de membri prezenți.

—

Miercuri la orele 10 dimineața va avea loc consiliul inspectorilor generali al învățământului secundar.

—

D. Nae Dumitrescu, președintele soc. «Tinerimea Română» a cerut Municipiului să delege un reprezentant împreună cu care să organizeze festivități cu caracter educativ, pentru elevii și publicul bucureștean, la toate ateneele populare din Capitală.

—

Săptămâna viitoare va avea loc o consfătuire la Casa școalelor la care vor lua parte toți directorii școalelor din Capitală.

FOTO-ROYAL
N. BUZDUGAN fotografii exclusiv artistice
B-dul ELISABETA 16 (LA CINEMA CAPITOL)

KOPROL
CEL MAI BUN PURGATIV DE CIOCOLATĂ
fiecare săculeţ conţine un bileţel pentru concursul jubiliar.

Incălţăminte durabilă şi eftină
CUMPĂRAŢI DELA
Magazinul I. ANDREI
Str. Smârdan No. 11
Vis-à-vis de Banca Naţională, în gang
Marfa lucrată în atelier propriu
Confecţionată cu material de primă calitate
MODELE MODERNE
reţiur foarte reduse

Răcitoare Perfecţionate
Articole pentru menaj, Tacâmuri, Porcelanuri, Sticlărie, Olărie
IONESCU STRADA ACADEMIEI **23**

TECHNICA GENERALA
Ing. GHEORGHE CREŢU
BUCUREŞTI I. = STRADA REGALA No. 16--18
TELEFON 3.25-04
INTREPRINDERI MECANICE, ELECTRICE SANITARE ŞI DE INCALZIRI CENTRALE RADIO, DEPOZIT DE MAŞINI ŞI MATERIALE ELECTRICE.
CU PREŢURI CONVENABILE

Croitoria Civilă şi Militară
I. OLTEANU
Execută eftin, prompt şi ireproşabil cele mai pretenţioase comenzi, B-DUL ELISABETA No. 10, Etaj I. BUCUREŞT
TELEFON: 5.08|24

Magazinul
C. N. Dumitrescu
Strada Lipscani Nr. 68. Telefon: 3.10.11
Anunţă Onor. clientelă, că pentru sezonul de primăvară, a primit un mare asortiment în stofe de lână şi mătăsuri pentru rochii şi costume taior

Atenţiune
Articole pentru Câini: Botniţe, Zgărzi, Hamuleţe, Lese, Bice Gata şi de Comandă găsiţi eftin la Magazinele
I. TANASESCU
CALEA VICTORIEI No. 95 — STR. CÂMPINEANU No. 1
FABRICĂ PROPRIE
PENTRU REVÂNZĂTORI MARE RABAT

Cumpăraţi la
„Librăria Academică"
54 Calea Victoriei 54
In faţă Teatrului Naţional

VULPI ARGINTII
exemplare superbe, vă puteţi procura convenabil, dela
Blănăria
Costică Mihailescu
Str. Colţei No. 44 bis. fostă Stînţilor

In cazurile bolilor de stomac nervoase crampelor, la stări spasmolitice precum şi la dureri de cap nervoase, insomnie, cauzate de greaţă şi turburări digestive s'au obţinut după multe cercetări atât în clinicile din ţară cât şi din străinătate cele mai frumoase rezultate cu renumitul preparat american
„GASTRO D."
«Gastro D.» se află de vânzare la farmacii şi droghe rii, sau se expediază.

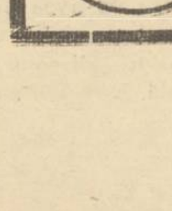

PEPINIERILE DOMENIULUI HEREŞTI
OFICIUL şi GARA BUDEŞTI —ILFOV
autorizată şi controlată de Minister
oferă viţe, pomi roditori, arbuşti trandafiri
Cereţi catalog ilustrat gratuit

Alte telegrame adresate M.S. Regelui

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Locuitorii comunei Santimbru, judeţul Alba votând azi cu unanimitate noua constituţie şi se prosternă în faţa drumului Majestăţii Voastre, strigând «Trăiască Regele, trăiscă România nouă».

LIVIU DUMITREANU, preot şi preşedintelui Cercului cultural Astra ; **IULIU MARCU,** notar ; **IOAN CURTA,** primar

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Membrii Sindicatului Constructorilor Antreprenori întruniţi în adunare generală anuală la sediul din Bulevardul Maria Nr. 28, îşi exprimă devotamentul lor de credinţă şi supunere faţă de Susţinătorul Meşteşugărimei Române, precum şi adânca admiraţie faţă de noul pact fundamental dat popormlui român.

Trăialcă Majestatea Sa Regele.

Preşedinte, Fughină Ştefan

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Medicii din Colegiul Cluj, cu mare însufleţire au jurat azi credinţă pe noua Constituţie. Cu această ocazie îşi reînoiesc sentimentele lor de adânc devotament şi supunere faţă de Majestatea Voastră, prezentând omagiile lor şi urându-Vă la mulţi ani sănătate.

Să trăinţi Majestate.

Preşedintele Colegiului, prof. Tătaru

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Societatea «Ogorul» a absolvenţilor şcoliilor de agricultură, horticultură, viticultură şi economie casnică din cele cinci regiuni translvănene cu sediul central în Cluj, odată cu depunerea jurământului de credinţă către Tron şi ţară, roagă respectos pe Majestatea Voastră să primească întregul şi neclintitul lor devotament pentru noua constituţie pe care se aşează temelii puternice pentru viitorul României întregite.

Preşedinte, Gheorghe Cosma

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Federaţia generală a Contabililor din România, roagă respectuos pe Majestatea Sa Regele să binevoiască a primi expresiunea sentimentelor de profundă recunoştinţă a întregei bresle contabile din România, pentru ridicarea profesionalismului la rangul de dispoziţie constituţională, asigurându-l de tot concursul său pentru aşezarea statului român pe temeliile sale fireşti.

Presedinte, N. K. Constantinescu
Calea Vctoriei 29.

Majestăţii Sale Regelui Carol II

Reuniunea «Femeilor Române» din Abrud legată prin toată fiinţa ei morală de interesele şi aspiraţiile supreme ale neamului şi luminată de conştiinţa marilor îndatoriri ce o are de îndeplinit aderă cu toată însufleţirea la noua constituţie, asigurând pe Majestatea Voastră că va fi călăuzită în toate acţiunile ei de credinţă, dragoste şi profund devotament faţă de Tron şi Ţară.

Preşedintă, SABINA DR. BORZA

Majestăţii Sale Regelui Carol II

SIRE,

Constituţia care se votează astăzi, înfăptuită sub domnia Majestăţii Voastre menită să îndrumeze poporul român pe calea adevărului şi a dreptăţii umple de bucurie şi de bune nădejdi inimile tuturor oamenilor cinstiţi. Dumnezeu să Vă dăruiască viaţă lungă şi fericită să Vă bucuraţi de roadele acestei Constituţii spre binele ţării şi gloria Majestăţii Voastre.

GHEORGHE FERNIC
fost senator

SPORT

Pentru sportivitate

Am scris de câteva ori — fie la această rubrică, fie într'altă parte a ziarului nostru — despre menirea şi despre frumuseţea sportului. Mărturiseam atunci o rânduire înaltă a sportului ca funcţiune în Stat şi ca instrument educativ în rosturile superioare ale Naţiunii. Şi când am pronunţat aceste cuvinte — rosturi superioare — n'a fost nicidecum în intenţia mea să reeditez melodia acelui «mens sana in corpore sano», degradat şi devalorizat de toţi acei cari n'au putut nici măcar să-l traducă exact, necum să-l înteleagă.

Vorbiam despre nobleţea sportului, despre vecinătatea sportului cu poezia şi cu toate preocupările de ordin spiritual ale omului. Privit astfel, sportul ne eliberează din tirania instinctelor primejdioase, ne oferă un perfect echilibru psihic alături de perfecţiunea condiţiei fizice şi ne fereşte de plaga tuturor malformaţiilor.

Din sănătate fizică, sănătate psihică. Şi din sănătate psihică individuală, logic: o sănătate întreagă pentru Naţiune.

Din sănătatea aceasta perfectă pot izvorî toate creaţiile de artă şi literatură, sănătoase şi utile.

Pentru realizarea acestor dorinţe vii e necesară, însă, o disciplină sportivă. Şi nu una exterioară, formală, accesorie deci. Vreau să zic nu numai o astfel de disciplină. Ci şi una de fond, a adâncului, a sufletului. Cu un singur cuvânt: Sportivitate. Ţinută cavalerească, bun simţ, generozitate, imparţialitate, eleganţă, camaraderie, însfârşit toate atributele frumoase cari stau bine unui sport, unui sportiv şi unui sportman.

Nu e vorba de metode şi nici de mimetism aci. Nu cerem manifestări de fard, impuse de anumite raţiuni diplomatice sau afişate aşa, în cinstea unui moment special.

Am dori o atitudine permanentă, una care să definească, — nu una de suplinire, — un fel de-a fi deci.

Sportivitatea şade bine şi spectatorului şi actorului şi aceluia care conduce o manifestare sportivă.

Iar dacă spectatorul este şi gazetar — cronicar sportiv român — ţinuta aceasta devine obligatorie.

Şi nu ştiu dece, dar nu pot înţelege atitudinea şi stilul unui redactor dela «Universul-Sport».

Servim exemple edificatoare.

Model de «aspecte»:

«Lume puţină şi tăcută, venită nu la praznicul unei ceremonii de victorie ci la solemnitatea jertfirei unei biete victime nevinovate aduse de cu noapte cu trenul şi însoţită la tăiere de un delegat federal cu hârtiile în regulă. Bieţii «Vulturi» n'au reuşit nici un moment să pară aquile ci s'au resemnat în faţa «dracilor negri», la o domesticire care a mers până la perfecţiunea unui remarcabil «sluj», executat în formaţie completă».

Alt model:

«Cu o asemenea arteră cu funcţiune neregulată, «Venus»-ul riscă o scleroză, asupra rezultatelor căre ia, ar fi mai bine să nu mai vorbim în această zi, care nu inspiră nici un fir de gând tragic».

Inţelegeţi, aci ne găsim în faţa unor «consideraţiuni tehnice».

Iar un admirabil echipier al Venus-ului este prezentat astfel:

«Gain, oricât de interminabil s'ar desface în aer, nu va reuşi niciodată să asigure cu aceste uriaşe minutare, ceasul de precizie al unei echipe, postul de mijlocaş-centru».

La sfârşitul articolului, ca un fel de «deus ex machina», sare un fel de irezistibilă ironie la adresa «Anei lugojana», cântec care în viaţa de frumos românism a Lugojului a însemnat mult, mult.

Mai mult decât ştie d. Ştefan Mengoni, semnatarul «cronicei sportive».

Toate ar fi cum ar fi, dar cum rămânem cu tradiţia «Universului» — instituţia — şi cum de se permit astfel de ieşiri în casa acestui mare ziar?

Personal, am avut cuvinte frumoase, totdeauna, pentru «Universul». «Universul-Sport» a fost primit admirabil de noi.

Iată pentru ce aşteptăm un răspuns.

IN TOT CAZUL, nu dela d. Mengoni.

VALERIU CARDU

Ilie Petrescu pleacă în Anglia

Challengerul titlului de campion al României la categoria grea, tânărul Ilie

ILIE PETRESCU

Petrescu a primit o nouă ofertă din Anglia pentru matchurile cu Jack Avoy şi Hough.

Ilie Petrescu a acceptat oferta dar nu-i va putea da curs decât după data de 10 Aprilie când întâlneşte în Capitală pe Vasile Şerbănescu pentru titlul României la toate categoriile.

Generalul Moscardo preşedintele Comitetului Olimpic Spaniol

Citim în ziarul «l'Auto» ultimul număr sosit în Capitală:

BURGOS 17. — O delegaţie a Comitetului Olimpic Spaniol având în frunte pe preşedintele său, generalul Moscardo, a fost primită de genralul Franco, care a asigurat C. O. E. de tot concursul său pentru cauza sportului care va fi reorganizat, pe noi baze, în toată Spania naţionalistă.

GALLIEN

francezul care a câştigat ultimul tur ciclist al României n'a reuşit să se claseze în marea cursă Milano—San Remo.

Carnet

DUMITRESCU-NEAMŢU

se numeşte un gazetar — sportiv după câte se pare — care, în timpul liber, pentru a-şi recrea picioarele puse la contribuţie în redacţie, joacă şi rugby.

Dumineca trecută, la fel de nepotrivit pentru sport caşi pentru cealaltă îndeletnicire, susnumitul a făcut o excelentă figură de bestie deslănţuită pe maidanul U. F. S. R. dela şosea.

Nemulţumit cu deciziile de arbitraj, care, totuş, erau juste, gazetarul şi «sportivul» Dumitrescu-Neamţu a sărit cu picioarele — tot picioarele — în pântecele arbitrului, din întâmplare un perfect sportiv şi pe deasupra invalid din cauza unui accident de muncă.

Nu ne'ndoim că federaţia de specialitate va lua măsurile impuse de fapta reprobabilă a mai mult decât recalcitrantului său jucător.

Aşteptăm deasemenea ca presa sportivă să reacţioneze demn, arătând că nu înţelege să înnumere printre membrii săi asemenea exemplare.

TRISTELE FIGURI

ale foştilor gazetari sportivi jidani îşi poartă melancolia interesată peste tot, dar mai ales pe unde s'ar putea învârti câteun gheşeft. Astfel stimabilii Alfons şi Arthur Vogel şi Wily Feinstein-Firoiu (ăla cu Mareşalul Schyartz) primii doi, foşti redactori sportivi la defunctele Adevărul şi Dimineaţa, celalt la ruşinos răposata Lupta, au cerut comisiei mixte dela U. F. S. R. să le acorde câte un carnet-abonament care să le permită intrarea liberă la manifestările sportive. Cererile au fost făcute pe hârtie cu firma gazetelor respective.

Bineînţeles jidanii au rămas mofluzi. Dar câtă obrăznicie.

DISTRICTUL BUCUREŞTI

a luat frumoasa iniţiativă de a institui un campionat al selecţionatelor diverselor categorii inferioare de football.

Prima întâlnire va avea loc la 7 Aprilie, iar lunea viitoare se vor trage la sorţi partidele celor şase selecţionate.

VIFORUL DACIA

gruparea cu cele mai multe secţiuni din ţară şi cu cei mai mulţi membri legitimaţi la diferitele federaţii în cadrul cărora activează, a avut Duminica trecută o zi plină. A susţinut trei matchuri de football, două de rugby, unul de handball, trei de volley-ball, două de baskett-ball, a luat parte la o reuniune de ciclism şi a organizat un mare concurs atletic între membrii săi juniori şi seniori.

In general disputele, la care au luat parte aproape trei sute de viforişti, au revenit clubului românesc din Floreasca.

Activitatea atât de intensă în rândurile tineretlui a VIFORULUI DACIA merită să fie subliniată şi dată ca exemplu.

VINERI

de Buna Vestire va juca pentru prima oară în Bucureşti *Victoria* din Carei. *Victoria* va întâlni în *Cupa României* pe *Unirea Tricolor* la Obor. Echipa din Carei nu este de neglijat, mai ales dacă prinde o formă bună. In special apărarea este foarte bună.

SPORT ŞCOLAR?

Gazetele de specialitate şi-au făcut o specialitate din a înregistra, sub titlul de mai sus, dar fără semnul întrebării, manifestările «sportive» ale şcolarilor din Bucureşti: cl. III lic. Libros bate cl. VIII lic. Cultura cu 12—0; s'a remarcat Mişulică Cohn ş. a. m. d.

In realitate manifestările «sportului şcolar» nu sunt decât cotonogeli de maidan — pe diferite câmpuri cu gunoae, pisici moarte, cai umflaţi, etc. — care scapă controlului şcoalei şi al profesorilor.

Totuş manifestările acestea sunt «încurajate», pentruca aceleaşi gazete să se mire pentruce Ministerul Educaţiei Naţionale ia anumite măsuri.

Cnoaştem un singur profesor de educaţie fizică — în Bucureşti — care se ocupă de manifestările sportive în afară de şcoală ale elevilor săi: Camil Morţun. L-am văzut la lucru şi-l felicităm.

A. C. S. A.

gruparea românească din sectorul III Albastru a reuşit să învingă în match amical — cu 3—2 — pe jidanii dela Metaloglobus.

RUGBY

După rezultatele de Duminică T. C. R. poate fi declarat campion

Ziua II-a a Campionatului naţional a definitivat poziţia de leader a echipei campioane T. C. R.

Celelalte matchuri au dat câştig de cauză cluburilor Viforul Dacia, Sp. Studenţesc şi P. T. T.

Partida cea mai interesantă a zilei a avut loc între T. C. R. şi St Român.

Inainte de începerea matchului, Stadiul-Român era socotit învingător sigur. Aceasta datorindu-se faptului că T. C. R. arunca în luptă o echipă fără Pană, Chrissoveloni, Penciulescu şi Mărculescu. Şi într'adevăr partida a fost foarte strânsă şi aprig disputată. T. C. R. a luptat cu foarte mare ambiţie pentru însuşirea victoriei.

Pe dealtă parte Stadiul Român s'a prezentat cu ferma hotărâre de a învinge. A făcut tot posibilul. Ghinionul şi numai ghinionul i-a privat de o meritată victorie sau în cel mai rău caz de un rezultat de egalitate.

APORTUL LUI BARSAN

Desigur că lipsa a patru titulari a slăbit enorm din puterea de combativitate a clubului T. C. R. Dar să nu uităm că reintrarea lui Bârsan *a contrabalansat aceste lipsuri, întărind prin prezenţa sa pachetul de înaintaşi.*

Afară de «Nea Fănică» s'au mai impus: fostul stadist Burlescu, Ţăranu, *prin jocul său avântat şi* Nelu Popa, *acelaş fin şi spectaculos jucător.*

Dela Stadiul Român *cel mai bun jucător a fost* Turuţ. *A făcut o partidă de zile mari întrecându-şi adversarul direct, fostul stadist Ieremia. Se impune pentru echipa naţională. In afară de el a plăcut* Andronache *şi întregul pachet de înaintaşi, în mare formă şi dispoziţie de joc.*

Regretăm accidentul lui Cristescu. *Se pare că postul de fundaş al clubului campion poartă ghinion jucătorilor săi. Accidentul lui Cristescu ne reaminteşte pe cel al talentatului* Catargi.

Linia de trei sferturi a Viforului-Dacia a determinat victoria

Galbenii în maximum de formă au dispus de C. F. R. după un joc spectaculos. Favoritul nu ne-a desminţit şi deşi a jucat majoritatea partidei în 14 oameni, ouvertura galbenilor fiind rănită, a dominat tot timpul situaţia. Faptul că nu s'a putut marca mai mult se datoreşte apărării disperate a feroviarilor.

La Viforul-Dacia toate compartimentele au funcţionat admirabil, în special linia de treisferturi s'a impus printr'un joc sobru şi Rapid. Introducerea lui Gică Sterian în centru a mărit enorm posibilităţile de luptă a galbenilor, Sterian fiind un jucător combativ prin excelenţă.

JIANU, O VEDETA AUTENTICA

De un calm englezesc, jucând sobru şi dovedind un simţ extraordinar al plasamentului, Jianu *s'a impus pentru echipa naţională. In plus are o dexteritate uimitoare în prinderea balonului din orice poziţie. Credem că dacă* Dinescu *continuă să joace aripă,* Jianu *nu are rival în acest post.*

Linia de treisferturi, cum am mai spus, admirabilă. Două aripi rapide şi decise dintre care C. Sterian *ni s'a părut mai bun şi două «vulpi bătrâne» în centru:* G. Sterian *şi* C. Beju,

Dela înaintare s'au impus: Fanela, *prin intrările sale spectaculoase,* Bolţeanu *şi* Grigorescu. Covaci, *rănit şi jucând în postul de ouvertură a arătat totuşi că se găseşte în mare formă.*

La C. F. R. State Zamfir *ni s'a părut cel mai bun. Deasemeni fundaşul* Ionescu II *a plăcut.*

Bătaia e ruptă din raiu

Sub arbitrajul d. Krautz a avut loc matchul dintre P. T. T. şi R. C. 13. Şi pentru că în sezonul acesta nu asistaserăm la nici o partidă de box, R. C. 13 a căutat să ne servească cu promptitudine.

Motivul? O decizie a arbitrului. Agresorii: Neamţu, Simeş, etc. Victima: arbitrul.

Faptele s'au întâmplat astfel:

La o grămadă în «22» clubului R. C. 13., balonul ese în avantajul P. T. T. Mijlocaşul de grămadă petetist, Eremia se pregătea să deschidă. Adversarul său direct îmbrânceşte pe petetist fără a avea balonul. Cum era şi normal, arbitrul dictează lovitură de pedeapsă. Jucătorii clubului protestează, proferând insulte la adresa arbitrului. Iar Nemeş şi Simeş încep să mişte barele.

Ingenioşi, nu glumă. Arbitrul văzând că nu poate s'o scoată la capăt cu jucătorii clubului cu număr fatidic, suspendă jocul. De aci scandal şi bătae. Arbitrul Teo Krautz este lovit. Un gest nu numai nesportiv dar şi laş — arbitrul neputând riposta decât cu mâna stânga deoarece dreapta era imobilizată în urma unui grav accident.

Cerem sancţiuni!

A însemnat pentru **Studenţi** partida dintre ei şi R. C. B. Linia de treisferturi a funcţionat ireproşabil, vedeta fiind **Ascanio Damian.** Dar nici **Dinescu** nu s'a lăsat mai prejos, efectuând intrări de mare spectaculozitate. Mezinul echipei, **Andreiaş** nu se găseşte în maximum de formă. Sportul **Studenţesc** a prezentat o echipă fără **Dudu Riegler** şi mai ales fără internaţionalul **Fântâneanu**, serios rânit din matchul cu Viforul-Dacia.

Totuşi lipsa lui a fost fericit acoperită prin reintrarea «asului» din recentul turneu al studenţilor, **Telu Diamandi.**

Jucând în postul de taloneur — specialitatea lui fiind postul de mijlocaş de grămadă — a dovedit conducătorilor clubului său că se pot baza pe serviciile sale. Ramplasantul său în postul de mijlocaş de grămadă n'a corespuns. E prea tânăr.

Era să uităm pe **Dan Ionescu** care se găseşte într'o admirabilă formă şi mai ales pe eternul tânăr ing. **Aurică Mărăşescu.**

R. C. B. se pare că doreşte cu tot dinadinsul să ne desmintă. Este pentru a 3-a oară când se prezintă pe teren în «15». S'au detaşat Cârlova şi Parascu.

— Troacar —

Tennis

LONDRA, 21 (Rador). — Cunoscutul jucător de tennis, Austin a anunţat că nu va lua parte în matchurile pentru Cupa Davis din anul 1938. El însă va juca în campionatele dela Wimbledon.

Dela Institutul de cultură italiană

Miercuri 23 Martie la orele 19.30 va avea loc în Palatul Cursurilor Institutului de Cultură Italiană, din Calea Victoriei Nr. 135, a doua conferinţă, din ciclul «Dreptul Public şi Ordinamentul Corporativ în Italia».

Domnul profesor Costanzo Antonio Deliperi, va vorbi despre «Organizarea Sindicală a Statului Italian». Intrarea liberă.

Primăvară se regenerează organismul!
La salate, peşte, chiar carne trebue neapărat un untdelemn bun
Preparaţi-le cu untdelemnul:
MANOL
fabricat exclusiv din sâmburi de dovleac, baza şi cu ulei de măsline
Intrebuinţaţi untdelemnul „MANOL" pentru a vă convinge de calităţile sale superioare tuturor untdelemnurilor străine:
PERFECT RAFINAT, UŞOR DIGESTIBIL — GRAS — DECI ECONOMIC
NU CONŢINE NICI UN GRAM DE ULEI DE FLOAREA SOARELUI
De vânzare în principalele magazine de coloniale din Bucureşti şi provincie
Depozit: Bucureşti, Str. Cobâlcescu No. 29

LAXATIVUL IDEAL
CONTRA CONSTIPAŢIEI
PILULE ŞI PASTILE
MIRATON

ASOCIAŢIA INGINERILOR
şi technicienilor din industria minieră a sărbătorit pe d-nii I. P. Gigurtu şi I. E. Bujoiu

Asociaţia inginerilor şi technicienilor din industria minieră a sărbătorit Sâmbătă seara, printr'un banchet oferit în saloanele hotelului Athenée Palace, pe d-nii ingineri I. P. Gigurtu şi I. E. Bujoiu, vice-preşedinţi.

A participat un număr important de ingineri din industria minieră, în frunte cu personalităţile cele mai de seamă din fruntea întreprinderilor noastre industriale, care au ţinut să aducă un omagiu celor doi reprezentanţi ai corpului ingineresc din România.

Seria cuvântărilor a fost deschisă de d. Florentin Demetrescu, preşedintele Asociaţiei inginerilor şi technicienilor din industria minieră.

CUVANTAREA D-LUI ING. FLORENTIN DUMITRESCU

Asociaţia Inginerilor şi Technicienilor din Industria Minieră, sărbătoreşte astăzi prin această masă colegială pe doi din cei mai valoroşi membri ai ei, pe d-nii ing. I. E. Bujoi şi ing. I. Gigurtu, a căror personalitate depăşind mult cadrul activităţii profesionale, i-a chemat succesiv la conducerea departamentului de Industrie şi Comerţ.

Realizările d-lor în industria minieră, însuşirile de cari au dat dovadă, oferă atâta apropiere încât oricât de mari elogii s'ar aduce unuia dintre d-lor, se potrivesc egal şi celuilalt.

Porniţi la muncă imediat după răsboiu, în domeniul bogăţiilor miniere ale pământului românesc, proaspăt stropit cu sânge românesc, d-lor au avut din primul moment clarviziunea posibilităţilor de realizare, ale unei industrii româneşti, — prin concepţie românească, prin capital românesc şi prin muncă românească.

In acel timp, mica şi ruinata noastră industrie minieră, aştepta cu privirile aţintite spre hotare, pentru a întrezări forma sub care se vor întoarce capitalurile streine, considerate ca singurele capabile să valorifice bogăţiile ţării româneşti, iar specialiştii noştri aşteptau unicul mijloc de a-şi valorifica competenţa.

In acea epocă de beatitudine, — d. ing. I. Gigurtu reuşeşte să strângă un mic capital românesc, cu care porneşte cu mult curaj şi încrezător în resursele neamului românesc, pentru a pune în valoare bogăţiile aurifere ale munţilor noştri. In timp ce d. ing. I. Bujoi, după o scurtă incursiune documentară în industria petroliferă, se îndreaptă spre Petroşani, pentru a reface fundamental şi a adapta la nevoile economice ale ţării noastre, cea mai mare industrie carboniferă din ţară, românizând-o atât din punct de vedere al muncii cât şi al capitalului.

«Nu aveşti capitaluri» a fost şi este un cântec, un «leit motiv», care tinde să adoarmă spiritul de iniţiativă şi care face să se creadă, că singura posibilitate şi în acelaş timp cea mai mare fericire, este venirea capitalurilor de peste graniţă pentru valorificarea bogăţiilor noastre miniere.

Sunt cel dintâi, care nu contest nevoia de astăzi, a capitalurilor streine, dar să-mi fie iertat să nu le pot considera ca cea mai mare fericire cu care ne-a hărăzit pronia cerească.

Finanţarea, de către străinătate a întreprinderilor româneşti, contra unui procent asigurat, este dorită şi poate fi considerată ca o binefacere. Intreprinderi însă streine, cu personal strein, pentru a exploata în scopuri streine de ale noastre, poate fi o fericire, numai pentru acei cari sunt în slujba lor.

In acea mentalitate de atunci, care cuprindea conducerea ţării, până la ultimul specialist, Dvs. d-le Gigurtu şi d-le Bujoi, aţi avut curajul să trageţi o brazdă adâncă, în câmpul de activitate al industriei noastre miniere, dovedind putinţa de realizare a capitalului românesc.

Izbânda Dvs. este afirmarea geniului românesc, este bucuria noastră a celor cari avem credinţa nestrămutată în destinele acestei ţări, bucurie care răsună numai în hotarele ţării noastre, fără ecouri de interese în metropolele streinătăţii.

Exemplul pe care dvs. il daţi astăzi prin cele două mari intreprinderi miniere «Mica» şi «Petroşani» ce aţi făurit prin iniţiativa şi munca depusă, într'un răstimp relativ scurt, este revelator, concludent şi în acelaş timp cea mai puternică replică, pentru a dovedi că în ţara bogată românească se pot crea industrii româneşti.

D. ing. VASILESCU-KARPEN, rectorul şcolii Politechnice din Bucureşti, îşi exprimă satisfacţia de a lua parte la sărbătorirea celor doi.

D. prof. C. BUŞILA, preşedintele «Societăţii Politechnice din România», spune: prin chemarea succesivă a camarazilor noştri la conducerea departamentului economiei naţionale, li s'a recunoscut solida lor pregătire ştiinţifică în domeniul technic şi economic, precum şi marile lor calităţi de organizatori şi conducători a două din cele mai mari întreprinderi miniere româneşti.

D. ing. M. CONSTANTINESCU, directorul general al soc. «Creditul Minier» spune: Manifestaţia de astă seară are o importanţă deosebită. Suntem conştienţi de rolul pe care corpurile profesionale au a-l juca astăzi, când în locul politicului din trecut, vine stabilirea programului de producţie.

Au mai luat cuvântul d-nii ing. Dinu Mardau, D. Nicolaescu, prof. Popescu-Voiteşti, Bazgan, dr. Popa, Maspero, d. Gr. Perieţeanu şi Rusu Abrudeanu.

D. ing. **FLORENTIN DEMETRESCU** citeşte scrisori de adeziune la sărbătorirea celor doi din partea d-lor: prof. M. Manoilescu, preşedintele A. G. R., prof. Mrazec, prof. Macovei, ing. Damaschin, prof Partenie, ing. Lăzărescu, ing. Reu.

SCRISOARE DE ADEZIUNE A D-LUI PROF. ING. MIHAIL MANOILESCU

«M'aşi fi aflat şi eu bucuros în rândurile dv. dacă nu aş fi fost aşteptat la Severin pentru o conferinţă anunţată mai de mult.

Sărbătorirea valoroşilor colegi Bujoi şi Gigurtu mărturiseşte camaraderia inginerească şi reaminteşte... nenorocul inginerilor.

Căci o generaţie întreagă de ingineri n'a dat decât cinci-şase miniştri, şi aceştia în chip prea vremelnic ca să poată dovedi ţării cum ştiu să o servească inginerii.

Dealtfel era şi normal ca regimul constituţional de până eri care avea fobia stabilităţii şi a ordinei constructive să aibă şi fobia inginerilor.

Poate mâine va fi altfel.

Oricum, meritul rămâne merit, chiar când ţara nu s'a învrednicit să-l folosească din plin.

De aceea ca preşedinte al AGIR-ului, — suspendând o clipă protestele împotriva destinului ingineresc, — mă alătur cu căldură gândului tuturor şi îmbrăţişez camaradereşte pe cei doi sărbătoriţi.

Să ne trăiască».

Devotat,
(ss) Mihai Manoilescu

CUVANTUL SARBATORIŢILOR

D. ing. I. GIGURTU, după ce mulţumeşte pentru elogiile aduse, continuă:

Sărbătoarea de astăseară este a Asocaţiei inginerilor şi technicienilor din industria minieră, nu a noastră. Corpul ingineresc de mine a avut satisfacţia că doi din cei mulţi care au reuşit în viaţa practică să ajungă în punctul culminant al vieţii lor.

D. ing. I. BUJOIU, luând cuvântul, consideră că sărbătorirea e o sărbătoare a tuturor, o manifestare de solidaritate a breslei inginereşti o sărbătoare de conştiinţă.

Piata cerealelor la Constanta

CONSTANŢA 21. — Piata nes chimbată.

In port au sosit: 5 vag. porumb, 72 vag. grâu, 6 vag. floarea soarelui, 24 vag. orz, 1 vag. harşă, 3 vag. mazăre, 1 vag. secară, 1 vag. tărâţe.

Prin bursă s'a vândut: 5o jum. vag. grâu, 25 vag. orz ,13 vag. măzăriche, 1 vag. mazăre. 4 3/4 vag. făină 3 vag. fasole.

La bursă cotează, predări imediate: grâu, curat de 77 kg. 51.ooo ; grâu curat de 75 kgr. 53.ooo; grâu curat de 76 kgr. 54.000, grâu curat de 77 kgr. 54.250; grâu curat de 78 kgr. 55.260; grâu curat de 80 kgr. 56.000; grâu cu corpuri de 75 kgr. 52.625 ; grâu cu corpuri de 76 kgr. 52.725; grâu cu corpuri de 76 kgr. 52.720; grâu cu corpuri de 77 kgr. 52.000; 54.000; grâu cu corpuri de 78 kgr. 53.500—54.750; orz de 54 kgr. 39.750; orz de 55—57 kgr. 40.250; orz de 58.59 kgr. 40.500; orz de 61—62 kgr. 41.000; orz de 64 kg. 42.500; mazăre furajeră 48.000.

Predări cu termen: orz de 58—59 kgr. 40.000; rapiţă naveta, 78.000; rapiţă colza, 78.000; rapiţă de primăvară- 60.000; rapiţă sălbatecă, 47.000; mazăre furajeră, 49.000; mazăre Victoria, 51.500; măzăriche semănată, 33.000; fasole de Ialomiţa 57.000; fasole de Bazargic, 58.000 ; fasole de Transilvania, 59.000; grâu de 78 kgr. cu 3%- 54.500; secară 44.000; ovăz, 45.500; porumb 27.ooo; floarea soareilu, 54.ooo.

In silozuri se află: 13 vag. porumb, 159 vag. orz; 8 vag. secară; 16 vag. măzăriche, 49 vag. floarea soarelui; 1365 vag. grâu; 3 vag. meiu; 8 vag. soia.

Silozuri ocupate: 210; silozuri disponibile2 440

CAUT 2 camere, vestibul, bae, bucătărie. Cartier Bonaparte, Floreasca, Ştefan cel Mare, Obor. Oferte cu indicarea chiriei la ziar sub «apartament».

FAINA DE LUX din NOUA MOARA GAGEL CEA MAI BUNA CEA MAI TARE

Concurs la ministerul sănătăţii

La 20 Mai 1938 va avea loc la ministerul sănătăţii concursul de clasificare în specialitatea stomatologie. Inscrierile se primesc până la 20 Aprilie.

Dela C. F. R.

In Conferinţa Micei Inţelegeri Economice care s'a ţinut la Bucureşti s'a hotărit modificarea traseului simplonului între Capitala noastră şi Belgrad.

Astfel el va urma traseul Strawdra—Moraviţa iar călătoria se va face cu 6 ore mai puţin faţă de traseul vechiu.

Alcătuirea bugetului municipiului Bucureşti

In tot cursul acestei săptămâni se va continua la primăria Municipiului la adunarea datelor necesare alcătuirei bugetului comunal.

Alcătuirea definitivă a bugetului se va face îndată ce se va cunoaşte dispoziţiile legei noui de organizare a Municipiului.

RADU
EFTINEŞTE VIAŢA
Calea Victoriei, 81

Lei 16 Pânză Natura'ă Subţire
„ 29 Pânză Naturală extra groasă 80 cm. lat prima
„ 33 Chifon
„ 39 Chifon Tela Superior
„ 42 Chifon Madapolam
„ 39 Gradel pentru indispensabili
„ 76 Pânză p. Cearceafuri 150 cm. lat
„ 115 Pânză p. Cearceafuri 220 cm. lat
„ 24 Servete pentru masă 55/55 cm
„ 13 Cârpe p. bucătărie
„ 28 Batist culori pentru lingerie damă
„ 59 Poplin pentru cămăşi bărbăteşti
„ 98 Dejalen englezesc p. cămăşi bărbăt.
„ 20 Batiste bărbăteşt
„ 9 Batiste uzmi
„ 20 Ciorapi bărbăteşt durabili
„ 29 Chiloţi de damă
„ 59 Pânză pentru saltel 140 cm. lat
„ 119 Perdele 220 cm. lat
„ 360 Mătase p. plăpumi 180 cm. lat

Exp. provincie contra ramburs

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREŞTIN
Developează, măreşte, reproduce. Aparate şi articol pentru Fotografi amatori
CALEA VICTORIEI No. 39
(Colţ cu Pasajul Majestic)
Telefon No 434/15.

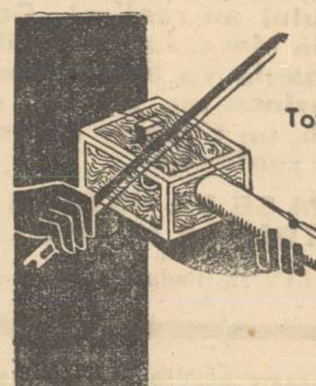

Produce un ton... însă nu e o vioară!
Tot astfel, imitaţiunea nu poate fi comparată cu veritabila „Aspirină". Contrafacerile sunt lipsite de acel grad de imediată eficacitate şi nevătămare, ca veritabila „Aspirină". Există numai o singură „Aspirină" veritabilă, pe care o recunoaşteţi după Crucea Bayer.
TABLETELE
ASPIRIN
BAYER
veritabile numai cu CRUCEA »Bayer«

CALENDAR

Miercuri 23 Martie 1938

ORT.: Sf. Cuvios Martir Nicom şi cei 200 împreună cu el († 206).
CAT.: Sf. Victorian.

SOARELE: răsare 6.16; apune 18.30.
Arderea Bucureştilor în ziua de Paşti (1847).

Radio

Miercuri 23 Martie 1938

RADIO BUCUREŞTI
RADIO ROMANIA

6.30: Deschiderea emisiunii. Gimnastică ritmică. Radio-jurnal. Concert de dimineaţă (discuri). Sfaturi gospodăreşti şi medicale.

7.30: Inchiderea emisiunii.

13: Ora. Culturale. Sport. Cota apelor Dunării.

13.10: Concert de prânz (discuri).

14.10: Ora. Mersul vremii. Bursa. Radio jurnal.

14.30: Continuarea concertului de prânz (discuri).

18: Ora. Mersul vremii.

18.05: Concert de după amiază. Orchestra fraţii Stănescu (voce: Petre Stamate)

19: Maladia lui Basedow de dr. I. Bistriceanu.

19.15: Continuarea concertului orchestrei fraţii Stănescu.

19.45: Actualităţi italiene de profesor Alex. Marcu.

20.05: Muzică italiană, d-ra Maria Marinescu Moreanu (canto).

20.25: Cum sunt auzite în străinătate programele noastre de radio, de prof. dr. Hurmuzescu.

20.45: Seară de operetă «Sânge vienez» operetă în 3 acte de Joh. Strauss. In pauza I-a (21.45—21.55): Radio jurnal.

In pauza II-a (22.55—23.05): Sport.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză şi germană.

Inchiderea excerciţiului bugetar al statului

— Dispoziţiile ministerului de finanţe —

In vederea închiderii exerciţiului financiar s'au dat dispoziţii de ministerul finanţelor administraţiilor financiare de constatare, spre a se lua măsurile necesare, ca toate prefacerile de debite din adoase sau scăderi, constatate până la acea epocă să fie transmise neapărat, administraţiilor de încasări, pntru a fi înregistrate în partizile debite şi roluri, a tuturor unitătilor fiscale.

Pentru a se preveni în viitor, situaţiunea din trecut, în ceeace priveşte regulata transmitere a prefacerilor de debite, mai ales că ne găsim în preajma închiderii exerciţiului, în curs, s'a hotărît să se ia măsuri spre a se proceda imediat la verificarea tuturor dosarelor de impunere, deciziunilor comisiei de apel, proceselor-verbale, rezolvarea imediată a delegaţiunilor aflate în cercetarea lor, etc, pentru a stabili şi transmite pentru înregistrare până la 31 Martie 1938, toate prefacerile de deibte, ce ar fi constatate şi care ar rezulta din acestea

Piaţa alimentară a Capitalei

Preţurile în piaţă în ziua de 21 Martie 1938

CARNE

Carne de vacă cal. I kgr. lei 25—26, carne de vacă cal. II kgr. lei 22—24; carne de vacă cal. III kgr. ei 19—20; carne de mânzat kgr. lei 18—26; carne de porc kgr. lei 33—39; osânză kgr. lei 36—37; slănină kgr. lei 33—35.

PEŞTE

Biban kgr. lei 16—30; ciortan până la 2 kgr. lei 26—46; lin kgr. lei 30—40; mărunţiş kgr. lei 8—10; somotei până la 1 kgr. lei 26—30; ştiucă până la 1 kgr. lei 20—30.

PASARI ŞI OUA

Găini la rând buc. lei 50—60; gâşte la rând buc. lei 65—75; raţe la rând buc. lei 45—50; pui la rând buc. lei 30—35; ouă de găină suta lei 120—130.

ZARZAVATURI

Cartofi kgr. le i2.80—3.80; ceapă kgr. lei 12—14; fasole uscată kgr. lei 8—10; morcovi kgr. lei 4—5; praz snopul lei 6—10; păstârnac kgr. lei 4—5; pătrunjel răd. kgr. lei 4—5; ţelină suta buc. lei 400—500; usturoi funia lei 10—20; zarzavat de supă suta leg. 120—140.

FRUCTE

Mere comune kgr. lei 8—12; pere comune kgr. lei 9—14.

Incurajaţi Comerţul Românesc
Cumpărând cămăşi, cravate, pijamale
Specialist în lingerie după măsură
Concurează cu 20% toate magazinele cu aceleaşi articole
„Niky"
DUMITRU BORCEA Bucureşti Tel. 3.51.66 Calea Victoriei 114

AVEŢI ÎNCREDERE ÎN PRODUSELE ROMÂNEŞTI
PASTE DE DINŢI
SIMBOL LEI 28
SANATOL LEI 16
DOUĂ PRODUSE ALE LABORATORULUI ROMÂNESC
TEL. 3·2 4 9 3 „SIMBOL" BUL. ELISABETA 49 ETAJ III
Se găseşte de vânzare numai la farmaciile, drogueriile şi parfumeriile româneşti

CAND REUMATISMELE SE ABAT ASUPRA FEMEII

Aceasta e mai de plâns de cât bărbatul:
1. Pentrucă are mai puţină putere şi rezistenţă.
2 Pentrucă îngrijirea pe care trebue să o dea familiei şi gospodăriei sale o cer într'una.
Trebue deci să se apere de boală şi de suferinţăt de aceea n'am putea să-i recomandăm îndeajuns să ia URODONAL care, eliminând din organism acidul uric, deşeurile, otrăvurile şi toate elementele vătămătoare, este cel mai sigur protector al sănătăţii!
URODONAL este prescris contra:
REUMATISMELOR
GREUTAŢII GASTRICE
CONGESTIEI FICATULUI
TURBURARILOR RENALE SAU VESICALE
GUTEI
GRAVELEI
SCIATICEI
ERUPŢIILOR CUTANEe
OBESITAŢII
ARTERIOSCLEROZEI

URODONAL primul Antireumatismal

Pentru acei care n'au avut prudenţa de a se îngriji înainte ca durerile puternice să apară,
recomandăm, ca un calmant imediat, **LINYCOL,**
balsam foarte activ, fără miros desagreabil
care se arată superior în toate varietăţile de reumatism şi atenuează umflarea articulară dureroasă a gutei. Linycol suprimă suferinţele, pe când cura de URODONAL atacă răul la rădăcină.
ESTE UN PRODUS CHATELAIN MARCA DE INCREDERE

VIZITAŢI CU INCREDERE
Magazinul românesc de ceasornicărie şi bijuterie
Ceasornicăria „Princiară"
ŞTEFAN DRAGOMIRESCU
Str. Brezoianu No. 13
Reparaţiuni de precizie

Vizitaţi Magazinul Românesc
G. A. VOICULESCU
STR LIPSCANI No. 52. TEL. 481/59
Bine asortat cu stofe şi mătăsuri pentru sezonul de Primăvară
PREŢURI CONVENABILE

Vestminte, obiecte bisericeşti. bijuterii „Unirea"
Constantin P. Mateescu, Str. Carol, 9
Telefon 478/50

VIZITAŢI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAŞINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

Blănăria „LEOPARD"
Petre Gârleanu
Str. Colţei No 40
TOATE SORTURILE DE BLANURI
Vinde cu preţuri reduse
VIZITAŢI SPRE CONVINGERE — Tel. 471.05

Incurajaţi Comerţul Românesc
Cumpărând dela
Consumul Obor
ŞOS · COLENTINA No. 8. TELEFON: 2.13.34
Coloniale, Delicatese, Vinuri naturale, Mezeluri, Brânzeturi, Fructe, Conserve Bragadiru etc.

ULTIMA ORA

Fără Italia și Germania
Liga Națiunilor nu poate face nimic
Declarațiile d-lui Beck despre Societatea Națiunilor

LONDRA 22 (Rador). — Ziarul «Daily Mail» publică un interview pe care d. Beck l-a acordat la Varșovia d-lui Ward Price.

Ministrul afacerilor străine a declarat între altele:

Folosesc acest prilej pentru a afirma solemn că Polonia va continua să respecte pe deplin suveranitatea Lituaniei.

Referindu-se apoi la Societatea Națiunilor, d. Beck a declarat:

«Societatea Națiunilor nu poate fi o organizație efectivă decât dacă reprezintă cel puțin Europa întreagă. Germania și Italia fiind absente și angajându-se solemn să nu mai revină, Geneva a încetat acum de a fi o instituție europeană.

«Polonia a revenit deci la vechea diplomație. Am făcut de curând o vizită d-lui Mussolini la Roma. N'am avut scopul de a negocia sau de a semna vreun document, ci de a stabili o linie directă de comunicație între Polonia și Italia. Sunt fericit, aflând că și alte țări revin deasemeni la această metodă a contactului direct.

D. BECK

VREM PACEA CU TOATA LUMEA

«Mi s'a părut încurajator constatând ce bune dispoziții există la Roma față de actualele convorbiri anglo-italiene.

«In ce privește eficacitatea Societății Națiunilor spun: Am avut lungi perioade de pace înainte ca ea să existe și multe războaie decând s'a născut. Putem foarte bine să trăim în armonie fără un nou pact sau fără noui conferințe în fiecare lună. Polonia n'aparține niciunui bloc ideologic din Europa. Nu suntem teoreticieni și nici anti-teoreticieni, ci realiști. Vrem pacea cu toată lumea și socotim a fi găsit mijlocul cel mai bun pentru atingerea acestui scop».

Plebiscitul pentru „Germania Mare"

BERLIN, 22 (Rador). — Un uriaș apel al tuturor formațiilor partidului național-socialist se va desfășura în ziua de 23 Martie, la Deutschlandhalle, în Berlin, inaugurându-se astfel campania «plebiscitului pentru Germania Mare».

In afară de milițiile brune și negre și de formațiunile frontului muncii, va lua parte la apel și corpul motorizat al partidului național-socialist.

In acelaș timp, unitățile și organizațiile național-socialiste se vor întruni în celelalte orașe ale Reichului.

D. Goebbels, ministrul propagandei, care este însărcinat cu conducerea campaniei plebiscitare și a alegerilor pentru Reichstag, va rosti un discurs care va fi radio difuzat. Vor lua deasemeni cuvântul, d-nii: Lutze, șeful Statului major al secțiunilor de asalt, generalul Huehnlein, șeful corpului motorizat, generalul Christiansen, șeful corpului de aviație, și Himmler, șeful poliției Reichului.

Printre proclamațiile prin care formațiunile partidului sunt convocate la acest apel, proclamația d-lui Lutze subliniază că «voința și forța ideii Fuehrerului au realizat Germania Mare. La 10 Aprilie Germania va arăta lumii că lozinca un popor, un Reich, un Fuehrer a devenit o realitate».

CUM SE VA VOTA IN AUSTRIA LA 10 APRILIE

BERLIN 22 (Rador). — Pentru a asigura executarea plebiscitului separat dela 10 Aprilie, în Austria, s'a dat ordin ca germanii din Reich, locuind în Austria, să nu poată vota cu buletinele de vot destinate austriacilor. Ei vor trebui să se servească de formulare de acelaș fel cu cele întrebuințate în restul teritoriului Reichului.

Cu prilejul votării, austriacii și supușii germani locuind în Austria vor trebui să-și remită buletinele în mod separat. Germanii din Reich nu vor putea să-și remită buletinele de vot decât în birourile special instalate în acest scop în Austria.

Aceste voturi vor fi adăugate celor ale plebiscitului, care se desfășoară simultan în fostul teritoriu al Reichului.

De ziua *Bunei Vestiri* — 25 Martie — ziarul nostru va îmbrăca haină sărbătorească.

***«Buna Vestire»* va apare într'un număr sporit de pagini, în culori, bucurându-se de colaborarea celor mai distinse condeie ale tinerei generații de scriitori și gazetari.**

Vor semna d-nii: *prof. Mihail Manoilescu, prof. Dragoș Protopopescu, prof. Radu Gyr, Grigore Manoilescu, Mihail Polihroniade, Ion Cantacuzino, Al. Cristian Tell, Al. Constant, Mircea Streinul, Virgil Popescu, Ion Băleanu, Nicolae V. Ilieșiu, Valeriu Cârdu, etc. etc.*

2 pagini literare și artistice, 1 pagină sportivă, cronici militare și de politică externă, un studiu asupra problemei minoritare, vor complecta numărul de *Buna Vestire* al ziarului nostru.

La ancheta *«Buna Vestire»* în literatură, vor răspunde cei mai autorizați reprezentanți ai scrisului și artei românești contemporane: LIVIU REBREANU, PERPESSICIUS, CAMIL PETRESCU, MIRCEA ELIADE, M. JORA, ION IANCOVESCU, MARIA FILOTTI, MARIUS BUNESCU, HAIG ACTERIAN, etc. etc.

Rețineți din vreme la chioșcarii noștri numărul de *Buna Vestire* al ziarului nostru.

D. Mareșal Averescu părăsește azi locuința

D. Mareșal Averescu, care se știe că a fost îndelung suferind, va putea părăsi astăzi locuința pentru a face unele vizite.

Ziarele de aseară, cred că este mult probabil, ca deplasarea la T. Severin pe care d. mareșal o proectase să fie amânată.

Importantă mișcare în diplomația germană

BERLIN, 22 (Rador). — Se pregătește o importantă mișcare diplomatică.

D. von Moltke, ambasadorul Reichului la Varșovia, urmează să fie numit ambasador la Londra, în locul d-lui von Ribbentrop, numit ministru al Afacerilor Străine.

La Varșovia urmează să fie numit d. von der Schullenberg, fost ambasador la Moscova.

D. von Machensen, secretar de stat al Afacerilor Străine, și ginere al d-lui von Neurath, urmează să fie numit ambasador la Roma.

Celelalte schimbări, ca urmare a alipirii Austriei la Reich, vor avea loc după plebiscit.

D. Dinu Brătianu complect restabilit

Complet restabilit după cura dela Pistyan, d. Dinu Brătianu recent înapoiat în Capitală, a primit ieri vizita d-lor Gh. și Const. Brătianu.

Pacea nu poate fi asigurată în Europa decât printr'o apropiere între Franța și Germania
Declarațiile d-lui Pierre Laval

LONDA 22 (Rador). — **D. Pierre Laval, fost președinte al consiliului, a făcut corespondentului din Paris al lui „Evening Standard" declarații, spunând între altele:**

«Totdeauna am socotit că pacea nu poate fi asigurată în Europa decât printr'o apropiere între Franța și Germania. Totdeauna am socotit că această apropiere ar fi posibilă și durabilă numai dacă Franța s'ar pune în prealabil de acord cu Anglia și cu Italia.

Acordurile dela Roma se inspirau din acest principiu. Dacă ele nu ar fi fost distruse, ar fi asigurat menținerea clauzelor teritoriale din tratate și echilibrul în regiunea dunăreană.

Cu tot războiul din Etiopia, nimic nu era pierdut dacă înțelepciunea ar fi precumpănit în toate cercurile conducătoare din Franța și Anglia. Niciodată nu voi uita atitudinea curajoasă adoptată de Sir Samuel Hoare.

Intre timp s'au produs evenimente care au modificat profund situația europeană din 1935. Renania a fost reocupată și Austria anexată de către Germania. Alte evenimente grave pot încă să survină.

pentru oamenii de stat care sunt hotărîți să fixeze bazele unei colaborări pacifice în Europa, colaborare care va trebui acum să țină seama de realitatea axei Roma-Berlin. Nici o ideologie nu va putea distruge realitatea prezentă».

D. Chamberlain are dreptate

D. Chamberlain are dreptate când refuză să intervină în Spania, după cum are dreptate atunci când vrea să restabilească relațiile cu Italia. Urez țării mele să nu întârzie prea mult pentru a imita exemplul Angleii. Realizasem o apropiere între Franța și Italia care nu amenința câtuși de puțin interesele engleze și mi-a părut rău atunci că această politică nu a fost totdeauna înțeleasă în Anglia.

Azi deplâng faptul că Franța asistă ca martor îmbufnat și stând de o parte la reconcilierea anglo-italiană, pe care rolul său firesc îi poruncea să o inspire.

Această întârziere adusă negocierilor le va face desigur mai delicate dar nimic nu este cu neputință

Importantă mișcare în magistratură

Suntem informați că pe ziua de 1 Aprilie c. se va face o importantă mișcare în magistratură vizând Inalta Curte, Curțile de apel, tribunalele și judecătoriile de ocoale din întreaga țară.

Vizita d-lui Hitler la Roma

ROMA 22 (Rador). — Parada militară ce se va desfășura cu prilejul vizitei cancelarului Hitler la Roma va depăși prin numărul participanților și al armelor toate paradele de până acum.

Vor defila între altele 400 de tunuri și 400 de care de asalt.

Trupele vor defila în noul pas de paradă, numit pas roman.

Anglia nu-și va mai lua noui angajamente în materie de politică externă

LONDRA, 22 (Rador). — Penazi dimineață a fost convocat un consiliu de cabinet pentru a delibera asupra situației externe.

Comitetul restrâns al cabinetului, s'a reunit încă în cursul după amiezii de ieri. Cu acest prilej a fost elaborată declarația ministerială

Această declarație va fi citită în Camera Comunelor de primul ministru Chamberlain în cursul zilei de Joi.

Se confirmă că rapoartele dominioanelor și acelea ale resorturilor apărării naționale, cu privire la situație, au și sosit. Aceste rapoarte se ocupă de angajamentele Angliei pe continent.

Redactorul parlamentar al Agenției Reuter arată că este puțin probabil ca d. Chamberlain să anunțe noui angajamente britanice în Europa. Pe pare că dominioanele s'au pronunțat împotriva unor noui angajamente.

Se afirmă dealtfel că majoritatea membrilor cabinetului se opune hotărît la luarea unor noui angajamente. Miniștrii arată că Anglia s'a angajat și așa prea mult pe continent astfel încât nu ar mai putea fi asumate și alte poveri.

Agenția Press Association spune între altele că mari dificultăți stau în calea unei garanții absolute pe care Anglia ar fi să o dea în favoarea Cehoslovaciei. Se pune întrebarea chiar dacă Aglia ar putea la nevoe să dea Cehoslovaciei o asistență practică.

Conferința miniștrilor de externe ai statelor nordice

OSLO, 22 (Rador).— Conferința obișnuită a miniștrilor de externe ai Suediei, Norvgiei, Danemarcei și Finlandei se va ține între 5 și 6 Aprilie a. c. la Oslo.

Austria nu mai face parte din Liga Națiunilor

GENEVA, 22 (Rador). — Germania a adresat Societății Națiunilor o notă în care arată că, deoarece Austria a încetat de a mai exista ca stat independent, ea nu mai trebue să fie considerată ca membru al Societății Națiunilor.

Distrugerea bolșevismului

In preajma capitulării Cataloniei
— Personalități catalone la Burgos —

PARIS 22 (Rador). — «Le Jour» primește din sursă autorizată o notă în care se exprimă ferma voință a generalului Franco de a nu accepta nici un compromis și de a lupta până la victoria definitivă.

Se spune, se afirmă în notă, că cinci emisari republicani spanioli au sosit pe frontul dela sud de Teruel, de unde vor pleca Joi la Saragossa și Vineri la Burgos pentru a începe negocieri cu guvernul naționalist.

Se mai spune, observă nota, că mai multe personalități catalane au plecat la Saint Jean de Luz pentru a negocia un armistițiu.

Nota desminte aceste svonuri și arată că lupta va dura până la nimicirea bolșevismului din Spania.

Comunicatul oficial naționalist, publicat aseară, declară că pe frontul Aragon trupele naționaliste au ocupat Duminică importantele poziții inamice dela răsărit de Valdealgorta, la 15 km. spre răsărit de Alcaniz.

*

SALAMANCA 22 (Rador). Comunicațiile au fost definitiv restabilite pe linia ferată ce merge dela Saragosa spre bazinul minier Utrillas.

Această linie traversează dela nord la sud terenul cucerit în cursul ultimelor lupte de pe frontul Aragon, legând între ele numeroase localități și atingând în special orașul Belchite, cunoscut acum în lumea întreagă din cauza luptelor puternice date în jurul lui.

Nici un soldat german n'a debarcat în luna Martie în Spania

LONDRA, 22 (Rador). — Primul ministru a declarat azi în Camera comunelor că guvernul britanic ține să informeze Statele Unite cu privire la directivele sale față de evenimentele recente din Europa.

D. Chamberlain a răspuns apoi la o întrebare pusă de ducesa de Atholl, care afirma că 30.000 de germani ar fi debarcat la 14 Martie la Coruna di Ferrol.

D. Chamberlain a arătat că aceste svonuri sunt false.

D. Chamberlain a declarat deasemenea că guvernul britanic nu a primit nici o confirmare a svonurilor răspândite de unele ziare franceze, pretinzând că în zona de nord-vest a Spaniei, la frontiera Pirineilor, trupele spaniole ar fi fost înlocuite prin trupe germane.

*

SALAMANCA, 22 (Rador). — Corespondentul Agenției D.N.B. transmite:

Remanierea guvernului lituanian

KAUNAS, 22 (Rador). — Guvernul Lituaniei a demisionat. Președintele Republicei, d. Smetana, a refuzat să accepte demisia guvernului până la înapoierea d-lui Tubelis, președintele consiliului de miniștri, care se află bolnav în Elveția.

D. Tubelis va pleca în curând în Lituania, sosind la Kaunas în ziua de 24 Martie.

Oficial, știrea nu este nici confirmată dar nici desmințită. Se pare că e vorba, totuși, de remanierea guvernului.

Misiunea Austriei în Reichul german

VIENA 22 (Rador). — D. dr. Schacht, în cuvântarea ținută eri cu ocazia prestării jurământului de către funcționarii Băncii Reichului, a declarat următoarele:

«Trăim azi una dintre cele mai de seamă clipe ale istoriei germane. Drumul Niebelungilor Reichului către piața Orientului este din nou liber și nu vom admite ca această cale să fie din nou închisă în viitor. Misiunea Austriei este de a fi vehiculul culturii germane, de a purta renumele său și de a inspira respect pentru numele de german în afară de granițele Germaniei și mai ales spre sud-estul Europei. Această misiune, Austria o va realiza de azi înainte grație Reichului german, putere cu 75 milioane locuitori, situată în centrul Europei».

D. dr. Schacht a anunțat că în foarte scurt timp Austria va fi complect încorporată în sistemul plăților Reichului. «Fiind luate măsuri pentru a împiedica exodul valorilor ce trebuie să rămână în interiorul țării, în curând vor putea fi ridicate restricțiunile cu privire la retragerea fondurilor».

Franța examinează situația externă

PARIS 22 (Rador). — In ședința de azi a consiliului de miniștri, fixată pentru ora 10 dimineața, d-nii Leon Blum, președintele consiliului și Spinasse, ministrul bugetului, vor face dări de seamă asupra situației politice, după care d. Paul Boncour, ministrul afacerilor străine, va face o expunere asupra situației externe.

Secretul rezolvării conflictului polono-lituan: evenimentul s'a desfășurat în afară de Geneva

ROMA 22 (Rador). — Redactorul diplomatic al Agenției Ștefani scrie:

Diferendul polono-lituan a avut o soluție conformă cu cererile guvernului din Varșovia și poate fi considerat de acum înainte ca eliminat.

Dacă s'a ajuns la acest fericit rezultat, aceasta se datorește faptului că evenimentul s'a desfășurat în afară de Geneva și fără nici o intervenție a Moscovei. Vechea metodă societară, care nu a știut să tranșeze timp de 18 ani diferendul polono-lituan, a cedat locul metodei contactelor directe. Pe de altă parte, s'a constatat că posibilitățile unei intervenții sovietice sunt nule.

O nouă stare de lucruri, prielnică unei colaborări efective și unor înțelegeri rodnice, ia naștere treptat în zona baltică.

INFORMAȚIUNI

Pe ziua de 1 Aprilie expiră termenul de deputere a cererilor de transferare în învățământul primar.

D. P. Comnen, subsecretar de stat la externe, a primit în audiență pe d-nii Ugo Sola, ministrul Italiei, Fabricius, ministrul Germaniei și Veverka, ministrul Cehoslovaciei.

D. D. Dimăncescu, fost consilier de presă la Londra, a fost numit director general al propagandei pe lângă președenția consiliului.

D. gen. Paul Teodorescu subsecretar de stat la apărarea națională a plecat eri să viziteze unitățile de aviație.

Mâine se întrunește consiliul profesoral al Academiei agronomice din București spre a discuta proectul de reorganizare a acestei școli de înalt învățământ.

D. Octavian Goga, însoțit de o serie de prieteni personali, a fost eri Brașov.

Pe ziua de 1 Aprilie expiră termenul de depunere a cererilor de transferare în învățământul primar.

Ministerul de justiție a intervenit pe lângă ministerul de interne cerând ca autoritățile administrative să nu condiționeze eliberarea actelor cerute de revizuibili de plata impozitelor.

D. general Ciupercă, comandantul Corpului 3 de armată, va sosi în cursul acestei săptămâni în Capitală, în vederea convocărei consiliului superior al armatei.

Ultimul termen acordat de ministerul de finanțe pentru depunerea actelor necesare controlului cartelurilor și a fabricilor este până la 30 Iunie a. c.

«Monitorul Oficial» de ieri publică deciziunea ministerului educației naționale prin care se instituie organele de anchete pentru întregul personal ce depinde de acest departament.

Tratativele italo-engleze într'o fază finală

LONDRA 22 (balcan oriente). — In cursul zilei de Sâmbătă a avut loc la Roma în palatul Chigi o nouă întrevedere între Contele Ciano și Lordul Perth.

Aceste tratative menite să aducă o destindere în raporturile italo-engleze și o sistematizare a divergentelor ivite sau accentuate în cursul ultimilor ani par a intra într'o fază finală, care va duce la apropiata încheiere a unui acord.

Intoarcerea la Londra a d-lui Ingram, șeful afacerilor pentru Europa meridională din Foreign Office este interpretată în sensul că toate discuțiunile asupra problemelor privind departamentul său au fost încheiate.

Se afirmă în unele cercuri că Italia si-ar fi manifestat dorința de a cumpăra acțiuni ale Canalului de Suez și de a obține două locuri în consiliul de administrație.

Reprezentantul Marei Britanii ar fi declarat că ar căuta să satisfacă acest deziderat al Italiei.

Faptul că după ocuparea Austriei, tratativele italo-engleze continuă cu aceiași intensitate, este considerat ca foarte îmbucurător.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ANGHEL SALIGNY, 2 TELEFON 3.26.68

Redactor-responsabil: V. Olaniuc-Stere